

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 24.

bb. 1. történész-konferencia a tanácsköztársaságról

i tr/tf/zs/il cz

1969. február 24.

a magyar tanácsköztársaság 1919 - címmel országos konferenciát rendez március elején budapesten a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat. a történész-ismeretterjesztők rangos eseményén mód aladár egyetemi tanár és hajdu tiber tudományos főmunkatárs tart előadást a proletár állam történelmi jelentőségéről, jogrendszeréről./mti/

-. -

bb. 2. az engedély nélküli építkezés a vállalatoknak is tilos

i hi/tr/zs/il bs

1969. február 24.

az engedély nélküli építkezések még mindig sok gondot okoznak budapesti építési hatóságoknak. évente ugyanis több száz ilyen építkezésre került sor a fővárosban, s ezekből a legkritikább esetben születik városképi szempontból elfogadhatatlan épület. ha utvonalak mentén alakul ki bármilyen kisméretű „vad település”, akkor az egész körzet fejlődését hátráltatják, nehezítik a sebében összetákolt kalyibák. a tanácsok ezért ismételten felhívják a figyelmet, hogy a városépítési szabályzat szerint az engedély nélkül, vagy attól eltérően használt épületet és egyéb létesítményt a hatóságok a tulajdonos költségére lebontatják. ennek végrehajtását hatósági uton, biztosítják.

engedély nélkül azonban nemcsak magánosok, hanem ipari üzemek, vállalatok is építkeznek - állapították meg a tanácsok. a lőrinci hengermű például a vaslemez utca mentén több lakást létesített engedély nélkül, szociális okokra hivatkozva.
/folyt.köv./

- 1 -

10.19/11 k

bb. 2./ az engedély ... folyt./ 11

az egyik létesítményt pestlőrinci bajza utca tengelyében - felvonulási épületből „fejlesztették”, lakóházzá. az elemgyártó ktsz., szintén engedély nélkül, telepet alakított ki magának a mikos kelemen utca mentén, raktározási és egyéb célokra. ugyancsak az előírások figyelmen kívül hagyásával építkezett a szabadság tsz. is pestimrén, a vöröshadsereg utca 36 szám alatt. az említett ügyekben az illetékes hatóságok megindították az eljárást./mti/

--

bb. 3. magyar-szovjet szputnyik -megfigyelő állomást létesítenek baján

1 ms/tm/zs/11 cz

1969. február 23.

a magyar szputnyik-megfigyelő állomások - budapesten, baján, miskolcon és szombathelyen 1968-ban 40 mesterséges hold 1500 átvonulását figyelték meg, és méréseik alapján a magaslégtér hőmérsékletének és sűrűségének ingadozásait tanulmányozták.

a magyar tudományos akadémia bajai állomásán a szputnyikok fényképezése -re évek óta működik egy kis szovjet gyártmányú fotokamera. hamarosan sor kerül azonban a kis készülék „nyugdíjazására”, mert a szovjetunió tudományos akadémiaja új szputnyik fényképező távcsövet ajándékoz a magyar csillagászoknak és geodétáknak. az új, afu-75 típusu kamera automatikusan követi az égen gyorsan mozgó mesterséges holdakat is, és ezért százszor annyi szputnyik lefényképezésére alkalmas, mint a jelenlegi.

a távcső egy magyar-szovjet megfigyelő állomás fő műszere lesz és baján állítják fel. a közös állomás létrehozásáról szóló jegyzőkönyvet szovjet részről a szovjet tudományos akadémia csillagászati tanácsa, magyar részről az akadémia csillagvizsgáló intézete és a vele szoros kapcsolatban dolgozó országos földügyi és térképészeti hivatal vezetői írták alá.

/folyt.köv./

- 2 -

10.45/11 4c

bb. 3./ magyar - szovjet ... folyt./ 11

a távcsövet a magyar tudományos akadémia csillagászai és az ofth geodétái közösen használják majd tudományos céljaikra, ugyanakkor a szovjet kollégák tapasztalataira segítségére is támaszkodnak. ez lesz hazánkban az első kifejezetten a mesterséges holdak megfigyelésére épített korszerű távcső, amelynek működéséhez az érdekelt szakemberek nagy reményeket fűznek./mti/

--

bb. 4. magyar artisták dél-amerikában

1 pr/tm/zs/11 cz

1969. február 24.

ötven tagu magyar artista csoport indul kedden dél-amerikába. a porond magyar művészei első ízben szerepelnek ezen a kontinensen: március 5-én mutatkoznak be buenos airesben, majd az öt-hat hónapos turné alatt argentinát, braziliát, chilit, és columbiát keresik fel műsorukkal. az összeállítást világ-számokból válogatták, köztük lesz a váradi ugródeszka-csoport, a lovas zsonglőr négy dunai, ötvös, a zenebohóc, és idomított oroszlánjaival, leopárdjaival farkas vilma. az állatok és a felszerelés java már buenos aires felé hajózik, a szállítmány jó két hete indult hamburgból. az együttes felléptét nagy várakozás előzi meg, impresszáriójuk ugyanis 20-30 ezer főt befogadó sportcsarnokokat kötött le játékhelyül./mti/

--

bb. 5. földpátot, kvarcot, csillámot és berillt találtak szakemberek guineában

1 tz/gk/ie/11 la

1969. február 24.

hazaérkezett guineából az a magyar tudományos expedíció, amely egy éven át vizsgálta a nyugat-afrikai köztársaság egyik tartományában a földpát- és kvarcelfordulásokat. az expedícióban mikó lajos geológus, a központi földtani hivatal kutatási osztályának helyettes vezetője, továbbá egy furási szakértő, két bányatechnikus és egy szerelő vett részt.
/folyt.köv./

- 3 -

bc

bb. 5./ földpátot,,, folyt./ il

megbízásuk - a guineai illetékes szervek és a níkex között létrejött megállapodás szerint - eredetileg fél évre szóló és guineai kérésre menetközben hosszabbították meg ugyanannyi idővel.

működési körletük egy 35 négyzetkilométeres terület volt, támaszpontjuk coyah körül. tulajdonképpen azokat a földpát- és kvarcelőfordulásokat kellett végigvizsgálniuk, amelyeket egy korábbi magyar expedíció geológusa, dr. ferencz károly rajzolt be az általa erről a területről készített földtani térképbe. részint felszíni vizsgálatokkal, részint husz-harminc méter mély furásokkal igyekeztek megállapítani az egyes nyersanyagkészletek mennyiségét és minőségét.

valóban találtak is - bár nem túlságosan nagy mennyiségű - földpát - és kvarc-készleteket, de ennél is fontosabb, hogy váratlanul más értékes nyersanyagokra, csillámra és s berillre bukkantak, mégpedig a felszínen és annak közvetlenül/közvetlenül. hogy ezeket a nyersanyagkészleteket - a földpátot és a kvarcot éppen úgy, mint a csillámot és a berillt - érdemes-e ki-termelni, azt csak olyan további vizsgálatok dönthetik el, amelyek módját adnak ezeknek és az országban másutt található nyersanyag-előfordulásoknak a pontos értékelésére, sőt összehasonlítására is. még kérdéses, hogy ebben a munkában is részt vesznek-e a magyar szakemberek, a guineaiak mindenestre érdeklődtek már erre való hajlandóságuk iránt.

a munka jelenleg már a hazai feldolgozás szakaszában tart. a helyszínen szinte csak szabadszemmel végzett vizsgálatok után a hazaküldött anyagminták részletes ásványtani és kémiai feldolgozása megkezdődött a magyar állami földtani intézetben./mti/

- 4 -

bb. 6. magyar-svéd tv kooperáció

1 pr/tm/zs/il cz

1969. február 24.

a tervek szerint magyar-svéd tv-film változat készül békefi istván - lajta lajos „az a régi nyár„ című operettjéből. a filmet keleti márton rendezi, s a nyár elején kezdik forgatni budapesten./mti/

..-

bb. 7. filmen a karamazov testvérek - taskent a kenyér városa

1 pr/tm/zs/il bs

1969. február 24.

filmátvételi küldöttségünk legutóbb több új szovjet filmet költött le hazai bemutatásra. köztük van dosztojevszkij „karamazov testvérek„ című regényének színes filmváltozata; rendezője ivan kirjev időközben elhunyt s a filmet két főszereplője, mihail uljanov és kirill lavrov fejezte be. ugyan. csak irodalmi alkotás adaptációja suhrat abbaszov filmje, a „taskent, a kenyér városa„. a film a polgárháborút követő időben játszódik, főhősei a gyerekek, akik felnőtként harcolnak a mindennapi kenyérért. a forgatókönyvet mihalkov koncsalovszki írta, az egyik főszerepben a velencei díjnyertes natalja aribasszarova játszik.

felderítőkről szóló kalandos történet a „holt szezon„ című alkotás, amelyet szavva kulis rendezett. ugyancsak a kalandos filmek műfajához tartozik venjamin dorman „a rezidens tévedése„ című produkciója, georgij zsenov és oleg zsakov főszereplésével. a polgárháború idején játszódik és a harcokat megörökítő filmek történetét mondja el hiteles események alapján a „két bajtárs„. főszereplői oleg jankovszkij, rolan bikov, anatólij papanov és ija szavvina./mti/

..-

- 5 -

bb. 8. napközis tábor balatonlellén

1 gj/j/zs/1L cz

1969. február 24.

a kőbányai tanács balatonlellén - mintegy 4 000 négyzetméteres erdős területen - napközis tábort létesített. a tábor 150 személyes ebédlőjét, továbbá a konyhát, az orvosi rendelőt és a zuhanyozó helyiségeket már megépítették, így az idén kéthetes váltással csaknem 800 kőbányai gyermek táborozhat balatonlellén./mti/

bb. 9. új abc áruházak újpesten

1 gj/tné/zs/1L cz

1969. február 24.

az idén két új abc áruházat adnak át rendeltetésének a 4. kerületben. áprilisban nyitják meg a Bajcsy Zsilinszky ut és az Árpád ut sarkán a több mint 750 négyzetméter alapterületű élelmiszer-, csemege-, iparcikk üzletet; novembertől pedig a szilágyi téren is új abc áruház várja a háziasszonyokat./mti/

bb. 10. póruhárt bliccelők

1 hi/hi/zs/1L bs

1969. február 24.

növekszik a „bliccelők”, száma a budapesti villamosokon és autóbuszokon. 1967-ben tízezer potyautas fizetett pótdíjat, a múlt évben 13 000. az elkobzott bérletek száma az 1967. évi 12 700-ról tavaly 21 000-re nőtt./mti/

4c

- 6 -

bb 11. milyen termékek pályázhatnak a bnv díjaira? - tizenkét nagydíjat és 80 vásárdíjat ítélnek oda

1 sz/tné szb 1e

1969. február 24.

a bnv vásárbizottsága közzétette, hogy a kiállítók milyen termékekkel, milyen feltételekkel pályázhatnak az idén budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának nagydíjára és a vásár-díjaira.

ebben az évben 12 nagydíjjal és 80 vásár-díjjal jutalmaznak a legkiemelkedőbb termékeket, amelyek bemutatására, - az idei bnv-re - már készülnek a hazai kiállítók. a díjak elnyerését megpályázhatja bármelyik magyar vállalat vagy üzem; a nevezéseket március 15-ig a hungexpo belföldi kiállító osztályára kell beküldeni. a pályázóknak át kell adniuk a szakmai zsűri részére a termékek vizsgálatáról rendelkezésükre álló eredményeket, gazdasági számításokat, vagy működés közben kell bemutatniuk a kiállításra szánt gépeket, berendezéseket. a szakmai bírálatra a mész gazdasági-műszaki választmányának tájékoztatói tudományos társaságát kérték fel.

a pályázati kiírás szerint a nagydíj elnyerése esetén a terméket előállító vállalatnak védjegyről kell gondoskodnia. a díjazott termékek árupropagandájában a díjazás tényét - az év számmal együtt - mindaddig feltüntethetik, amíg a termék a díjazás eredeti kritériumának iparjogvédelmi szempontból megfelelő lényeges dolog, hogy nem vehet részt a pályázaton olyan, termékben meg nem testesülő eljárás, kutatási eredmény, szellemi termék, amely mögött nincs termelési fedezet.

a díjak odaítélésénél messzemenően figyelembe veszik, hogy a termék milyen értékű műszaki és szellemi munka gyümölcse, hogy a minőség, a korszerűség, a tartósság, a választékbővítés szempontjából milyen fejlődést jelent. a zsűri mérlegeli, mennyiben segíti a kiállított áru egy-egy iparág, vagy szakma fejlődését. az elbírálásnál természetesen érvényre jutnak majd a nemzetközi összehasonlítás szempontjai is. /mti/

8.15/ju

-7-

8.15/ju
10.30. Du

bb 12. gimnázium, művelődési ház, vízmű épül szobon

vid - fm gő szb ká 1969. február 24.

szob községben a tavasszal megkezdik a művelődési ház, a gimnázium és a vízmű építését. a 3,5 millió forintos költséggel épülő művelődési házban színházterem, több szakköri szoba és a könyvtár kap helyet. az új nyolctantermes gimnázium építésére 6,5 millió forintot költenek, és azt előreláthatólag a következő tanévben vehetik birtokukba a diákok. hamarosan megkezdik a törpe-vízmű első létesítményének, a víztoronynak az építését is. /mtl/

--

bb 13. emléktáblával jelölik meg a régi dunapenteleli direktórium házat

vid- fm szb ká 1969. február 24.

dunaujvárosban ünnepségsorozattal emlékeznek meg a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. március 20-án az egykori dunapenteleli direktórium épület - a mai óvárosi tanácskirendeltség házában emléktáblát helyeznek el. ezt követően a tanács és a párt a Bartók Béla művelődési ház nagytermében együttes ünnepi ülést tart. március 15-én a vasúti uti kiállítási teremben régi dokumentumokból tanácsköztársasági emlék-kiállítás nyílik. ugyanezen a napon „tavasz-köszöntő”, elnevezéssel másodszor rendezik meg a vasas-kórusok tavaszi fesztiválját. /mtl/

--

bb 14. a kgst országok megállapodásai az áruszállításokra: - az üzletkötések „alkotmánya”,

1 sz/tné szb 1e 1969. február 24.

a külkereskedelmi miniszter rendeletben tette közzé, hogyan alkalmazhatók a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság közötti áruforgalomban a kgst tagországok által együttesen elfogadott általános szállítási feltételek. ez év eleje óta ugyanis a kgst országok új szállítási feltételei alapján kötik export-import szerződéseiket a magyar külkereskedelmi vállalatok és a külkereskedelmi jogga rendelkező termelő üzemek. /folyt.köv./

8.24/szb

-8-

832 mo
1032 Dm

bb 14. /a kgst országok... 1. folyt./-szb

az általános feltételeket tartalmazó törvényerejű rendelet az árucseréi alkotmányának tekinthető; de módot arra, hogy a kapcsolatok speciális kérdéseit kétoldalu megállapodások rögzítsék. így került sor a magyar-ndk áruforgalom feltételeinek külön meghatározására és rendeletbe foglalására.

bad

a kgst országokkal bonyolódik a magyar külkereskedelem két-harmad része, ezért az érdekelt vállalatok számára nagy jelentőségű a szállítások feltételeinek együttes szabályozása. erről nyilatkozott az mti munkatársának dr. Szász Iván, a külkereskedelmi minisztérium jogi osztályának vezetője.

- a nemzetközi kereskedelemben a szerződések tartalmát a felek határozzák meg s ha vita támad, el kell dönteni, melyik ország jogszabályai az irányadók, melyik bíróság döntsön, stb. a szerződéseknek tartalmazniuk kell, hogy milyen kérdésben, milyen jogalapján hozhatnak döntéseket vitás esetekben, mit, mikor reklamálhatnak, milyen fizetési feltételeket vállalnak, milyen legyen az áru minősége, meddig szól, mire vonatkozik a garancialevél, és még sok egyéb, ehhez hasonló kérdést. a világon elsőként a kgst országok fogadták el egységes szállítási feltételeket. ez 1958-ban jött létre, 10 évre szóló és érvénye múlt év végén lejárt. ezért volt szükség új feltételek kidolgozására és elfogadására. míg az előző 74 paragrafust tartalmazott, a mostaniban 110 előírás található, amelyek automatikusan érvényesülnek, a szerződésekben már utalni sem kell rájuk.

- az általános szállítási feltételek alapján a magyar külkereskedelem elsőként kötött kétoldalu megállapodást egyik legnagyobb kereskedelmi partnerével, az ndk-val. a kétoldalu megállapodás egyes esetekben szigorubb feltételeket tartalmaz és az új gazdaságirányítási rendszerrel összhangban többek között kimondja: a felügyeleti és tervintézkedések nem tekinthetők mentesítő körülményeknek. a vállalatok tehát valamely szerződés nem teljesítése vagy nem megfelelő teljesítése esetén nem hívhatkoznak felügyeleti szervük utasítására, hanem azokért teljes felelősséget kell vállalniuk.

- tárgyalunk a csehszlovák és lengyel partnerekkel is az ndk-val aláírt megállapodáshoz hasonló, a kgst országok általános szállítási feltételeit kiegészítő kétoldalu szerződések kötéséről. /mtl/

--

8.30/szb

-9-

835 mo
1045 Dm

bb 15. új rendelőintézetek épülnek csongrádban

vid-fm szb ká

1969. február 24.

az sztk-biztosítottak számának jelentős emelkedése szükségessé tette a csongrád megyei rendelőintézeti hálózat bővítését. mákon nyolcmillió forintos költséggel most kezdték meg egy ilyen új intézmény építését. szentesen 1970-ben fognak hozzá hasonló munkához és az ottani rendelő létrehozására tizenegy millió forintot költenek. a szegedi járási rendelőintézet kivitelezését rövidesen megkezdik szegeden. ez lesz a megye legnagyobb ilyen intézménye, ahol kétszáz ezer biztosított gyógykezelését látják el. beruházási költségeire a szegedi járás harminc községe, az egészségügyi minisztérium, az olajipar és a szegedi megyei jogú városi tanács együttesen huszmillió forintot biztosított. csongrád városban is tervezik a közeli években új rendelőintézet létrehozását. /mti/

bb 16. ahol a ma született csecsemőre is kétezer forintos takarékbetét jut

vid-fm szb ká

1969. február 24.

kelet-baranyában van egy tájkörzet, amelynek lakói joggal tarthatják magukat szerencsés embereknek: itt ugyanis a ma született csecsemőre is kétezer forintos takarékbetét jut. a tizenhat faluból álló körzet központjában - bolyban - működik az ország egyik legnagyobb falusi bankja, amely ritka rekordot ért el. a takarékszövetkezet betétállománya februárban meghaladta a 25 millió forintot, s ez azt jelenti, hogy a körzetben élő minden emberre - beleértve a nagymamákat és az újszülötteket is - átlagosan kétezer forint megtakarított pénz jut.

a bolyi falusi bank most ünnepelte alapításának tizedik évfordulóját, méltóbban tehát nem is köszönthették volna a jubileumot, mint a negyedszáz-millió forintos takarékköszeggel. /mti/

-10-

8.35/szb

8^{no}mo

10^{no}Da

bb 17. üzemi munkások az öregekért

vid-fm szb la

1969. február 24.

a szegedi 1.kerületi tanács az öregek számára negyven személyes napközi otthon létesítését határozta el. erre a célra egy volt raktárhelyiséget alakítanak át. az építkezéshez a tanácsnak százötvenezer forint áll rendelkezésére. ez az összeg azonban nem elegendő, ezért a város tizenhárom üzemének szocialista brigádjai, munkásai járulnak hozzá az otthon létrehozásához. a szegedi munkások segítségével így előreláthatóan még az idén átadják rendeltetésének az új szociális intézményt. /mti/

--

bb 18. meghalt molnár lászló professzor

j-ju zs cz

1969. február 24.

elhunyt molnár lászló, a fogpótlástan európai hírű tanára, aki több mint 40 éven át tanított az orvostudományi egyetemen és fogorvosok generációinak adta át tudását. molnár professzort, a budapesti orvostudományi egyetem saját halottjának tekintik. temetéséről később intézkednek. ;mti/

--

bb 19. a magyar eszperantisták közgyűlése

tm-ju zs cz

1969. február 24.

a magyar eszperantó szövetség vasárnap tartotta közgyűlését. a közgyűlés a magyar eszperantó szövetség tiszteletbeli elnökévé választotta dr. bárczi géza és dr. korach mór akadémikusokat, továbbá dr. kalocsay kálmán magyar eszperantista író, a szövetség új elnöke dr. mátyffy józsef, főtitkára, berceli béla. /mti/

--

10.35/ju

10^{no}mo

11^{no}Da

-11-

bb 20. az egyetemi színpad igazgatósága közli,

j-ju zs cz

1969. február 24.

hogy latinovits zoltán, mezei mária és cserhalmi anna előadó-
est-jének bemutató előadását február 25. helyett március 3-án
este 7 órakor tartják meg. a megváltott jegyek érvényesek. /mti/
--

bb 21. a magyar cirkusz és varieté igazgatósága közli,

tm-ju zs cz

1969. február 24.

hogy az amerikai jöttünk című műsor február 28-i premierje
a kamara varieté szokásostól eltérően délután fél hat és
este fél 10 órakor lesz, a többi napokon a kezdés időpontja vál-
tozatlan: délután 6, este fél 9, vasárnap délután fél 4-
kor is. /mti/
--

bb 24. az okisz választmányi ülése

sz/tné/-s ie cz

1969. február 24.

hétfőn rév lajos elnökletével ülést tartott az okisz
választmánya. a kisipari szervezetek most készítik elő a
tevékenységüket, gazdálkodásukat, a tagság jogait és kötelezett-
ségeit meghatározó új alapszabály kidolgozását. a választmány
ferenczi tibor okisz elnökhelyettes beszámolója alapján meg-
vitatta az új alapszabályok elkészítésének irányelveit és az
alapszabály-mintát, majd meghallgatta a kisipari szervezetek
1968. évi munkájáról szóló jelentést, amelyet dr. kardos géza
elnökhelyettes terjesztett elő. /mti/
--

11.06/-s

- 12 -

11.06/110

bb 23. marx károly emlékkiállítás a könnyűipari minisztériumban

t sz/j-ju ie cz

1969. február 24.

marx károly születésének 150. évfordulójára tavaly a
német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájé-
koztatási központja kiállítási anyagot állított össze, amely
azóta több intézményben, územben ismertette marx károly életmü-
vét, munkásságát. a kiállítási anyag most a könnyűipari minisz-
tériumba is eljutott, ahol hétfőn herbert labs, az ott budape-
si nagykövetségének titkára nyitotta meg, majd lehr ferenc
könnyűipari miniszterhelyettes mondott beszédet. /mti/
--

bb 22. a választási ciklus első félidejének parlamenti mérlege
- nyolc ülészak, 12 nagyfontosságú törvény - képviselői felszó-
lalások nyomán kormányhatározat 164 kérdéscsoportban

i d1/gk-ju zs cz

1969. február 24.

dosztányi imre, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

felelősségteljes, nagy jelentőségű döntések, hasznos ja-
vaslatok fémjelezték az 1967 márciusában megtartott általános
választások óta a magyar törvényhozást. az elmúlt csaknem két
esztendő tanúsága szerint a mandátumok „félidejéhez”, közeledő
képviselők az országgyűlésben is arra törekedtek, hogy méltó-
nak bizonyuljanak választóik bizalmára, s egész népünk javára
kamatoztassák jogukat, teljesítsék kötelezettségeiket.

eredményes törvényalkotói munka

a jelenlegi ciklusban eddig nyolc ülészakot tartott az
országgyűlés. az elsőn - 1967 áprilisában - megválasztotta az
országgyűlés tisztikarát, állandó bizottságait, az elnöki taná-
csot és megerősítette hivatalában a kormányt.

/ folyt. köv. /

11.15/ju

11.06/110

130 Duj

-13-

bb 22. / a választási ciklus... 1. folyt./-ju

a továbbiakban 12 törvényjavaslatot tűztek napirendre és szentesítettek a képviselők egyhangu határozatával. az elmúlt két évhez fűződik az új munka törvénykönyve, a mezőgazdasági termelészövetkezetekről, a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről, a szabálysértésekről, a vasutakról valamint a népi ellenőrzésről szóló törvény, amely egyaránt kiemelkedő része a magyar jogalkotásnak. a legutóbbi választások óta iktatták törvénybe a szovjetunióval, a lengyel népköztársasággal és a német demokratikus köztársasággal aláírt új barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést, népeink, országaink megbonthatatlan barátságának, sokoldalú és évről évre gazdagodó együttműködésének történelmi jelentőségű okmányát. az országgyűlés megtárgyalta és elfogadta hazánk 1968. és 1969. évi költségvetéséről, a tanácsok költségvetésének 1969-1970. évi költségvetési szabályzójáról benyújtott törvényjavaslatokat. ezzel egyidejűleg az 1967. évi költségvetés végrehajtásáról szóló „mérlegbe-számolót”, is törvénybe iktatták.

miniszterelnöki, külügyminiszteri
beszámoló, 323 képviselői felszólalás

a kormány elnöke két alkalommal állt a képviselők plénuma elé, hogy számot adjon a minisztertanács tevékenységéről, szocialista építőmunkánk eredményeiről és a megoldásra váró feladatokról. egyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a jövőben időről időre rendszeresen beszámol az országgyűlésnek hazánk helyzetéről, a kormány intézkedéseiről, elhatározásairól. már az eddigi tapasztalatok is arról tanuskodnak, hogy ezzel még sokrétűbbé vált a parlament élete. fontos részét alkotta az ülészeknek a nemzetközi helyzet főbb kérdéseivel, a magyar népköztársaság külpolitikai tevékenységével foglalkozó külügyminiszteri beszámoló, valamint a legfőbb ügyészség, a legfelsőbb bíróság és az elnöki tanács törvényes jogainak gyakorlását értékelő és ismertető referátum. az országgyűlés ezenkívül a külügyi bizottság javaslatára határozatba foglalta az európai biztonság kérdéseivel és a közel-keleti helyzettel kapcsolatos álláspontját.

/ folyt. köv./

11.28/szb

11.33. mo
13.15. Du

-14-

bb 22. / választási ciklus... 2. folyt./-ju

a képviselők összesen 323 felszólalásban fejtették ki véleményüket a napirendre tűzött kérdésekről. behatóan vizsgálták, körültekintően elemezték a különféle előterjesztéseket, amelyeknek az ülészek előtt az országgyűlés illetékes bizottságainak fórumán is ki kellett állniuk a próbát. tudniillik, csak ezeknek a testületeknek az ajánlásával kerülhettek törvényjavaslatként a plénum elé. figyelemre méltó újdonsága a mostani ciklusnak - ez egyben a törvényhozók és a jogalkotók mind sokoldalúbbá való együttműködését, termékenyebb kapcsolatát is jól példázza - hogy az egyes bizottságok már tervezett formájában is megtárgyaltak néhány kézzelfogható jogszabályt, így a szabálysértésekről szóló törvényt, amely később azután, immár a képviselők számos javaslatával is kiegészítve, az országgyűlés elé került.

száz módosító javaslat, kormányhatározat 164 kérdéscsoportban

az elmúlt két esztendő krónikájából egyébként kiderül, hogy a képviselők csaknem száz módosító javaslata kapott helyet az új munka törvénykönyvében, a termelészövetkezetekről, a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről, a szabálysértésekről, a vasutakról és a népi ellenőrzésről alkotott törvényben. ezek egy részét a bizottsági előkészítés során, míg a többit a plenáris üléseken fogalmazták meg a képviselők. a módosító javaslatok közül huszonkettőt a kormány elfogadott, amikor megtárgyalta a jogi igazgatási és igazságügyi bizottság ülésén a szabálysértési törvény tervezetével kapcsolatban elhangzott indítványokat.

a kormány valamennyi ülészek után megvizsgálta a vitában elhangzott közérdekű, bizonyos kérdésekben intézkedést sürgető kérdéseket és javaslatokat. a képviselők ugyanis a munkahelyükön, vagy a választókerületükben szerzett tapasztalatok nyomán sok olyan dolgot, gondot vagy visszahívást is szóvá tettek a napirendre tűzött törvényjavaslatokkal, vagy az elhangzott beszámolókkal foglalkozó felszólalásaikban, amelyek fontos és megszívlelésre méltó figyelemztetést, útmutatást tartalmaztak a különböző minisztériumok, főhatóságok számára.

/ folyt. köv./

11.40/ju

11.45. mo
13.20. Du

-15-

bb 22. / a választási ciklus... 1. folyt./-ju

a továbbiakban 12 törvényjavaslatot tűztek napirendre és szentesítettek a képviselők egyhangú határozatával. az elmúlt két évhez fűződik az új munka törvénykönyve, a mezőgazdasági termelészövetkezetekről, a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről, a szabálysértésekről, a vasutakról valamint a népi ellenőrzésről szóló törvény, amely egyaránt kiemelkedő része a magyar jogalkotásnak. a legutóbbi választások óta iktatták törvénybe a szovjetunióval, a lengyel népköztársasággal és a német demokratikus köztársasággal aláírt új barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést, népeink, országaink megbonthatatlan barátságának, sokoldalú és évről évre gazdagodó együttműködésének történelmi jelentőségű okmányát. az országgyűlés megtárgyalta és elfogadta hazánk 1968. és 1969. évi költségvetéséről, a tanácsok költségvetésének 1969-1970. évi költségvetési szabályzójáról benyújtott törvényjavaslatokat. ezzel egyidejűleg az 1967. évi költségvetés végrehajtásáról szóló „ mérlegbe-számolót, is törvénybe iktatták.

miniszterelnöki, külügyminiszteri
beszámoló, 323 képviselői felszólalás

a kormány elnöke két alkalommal állt a képviselők plénuma elé, hogy számot adjon a minisztertanács tevékenységéről, szocialista építőmunkánk eredményeiről és a megoldásra váró feladatokról. egyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a jövőben időről időre rendszeresen beszámol az országgyűlésnek hazánk helyzetéről, a kormány intézkedéseiről, elhatározásairól. már az eddigi tapasztalatok is arról tanuskodnak, hogy ezzel még sokrétűbbé vált a parlament élete. fontos részét alkotta az ülészeknek a nemzetközi helyzet főbb kérdéseivel, a magyar népköztársaság külpolitikai tevékenységével foglalkozó külügyminiszteri beszámoló, valamint a legfőbb ügyészség, a legfelsőbb bíróság és az elnöki tanács törvényes jogainak gyakorlását értékelő és ismertető referátum. az országgyűlés ezenkívül a külügyi bizottság javaslatára határozatba foglalta az európai biztonság kérdéseivel és a közel-keleti helyzettel kapcsolatos álláspontját.

/ folyt. köv./

11.28/szb

11 5³⁰ Dm
13 15 Dm

-14-

bb 22. / választási ciklus... 2. folyt./-ju

a képviselők összesen 323 felszólalásban fejtették ki véleményüket a napirendre tűzött kérdésekről. behatóan vizsgálták, körültekintően elemezték a különféle előterjesztéseket, amelyeknek az ülészek előtt az országgyűlés illetékes bizottságainak fórumán is ki kellett állniuk a próbát. tudniillik, csak ezeknek a testületeknek az ajánlásával kerülhettek törvényjavaslatként a plénum elé. figyelemre méltó újdonsága a mostani ciklusnak - ez egyben a törvényhozók és a jogalkotók mind sokoldalúbbá való együttműködését, termékenyebb kapcsolatát is jól példázza -, hogy az egyes bizottságok már tervezett formájában is megtárgyaltak néhány kézzel fogható jogszabályt, így a szabálysértésekről szóló törvényt, amely később azután, immár a képviselők számos javaslatával is kiegészítve, az országgyűlés elé került.

száz módosító javaslat, kormányhatározat 164 kérdéscsoportban

az elmúlt két esztendő krónikájából egyébként kiderül, hogy a képviselők csaknem száz módosító javaslata kapott helyet az új munka törvénykönyvében, a termelészövetkezetekről, a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről, a szabálysértésekről, a vasutakról és a népi ellenőrzésről alkotott törvényben. ezek egy részét a bizottsági előkészítés során, míg a többit a plenáris üléseken fogalmazták meg a képviselők. a módosító javaslatok közül huszonkettőt a kormány elfogadott, amikor megtárgyalta a jogi igazgatási és igazságügyi bizottság ülésén a szabálysértési törvény tervezetével kapcsolatosan elhangzott indítványokat.

a kormány valamennyi ülészek után megvizsgálta a vitában elhangzott közérdekű, bizonyos kérdésekben intézkedést sürgető kérdéseket és javaslatokat. a képviselők ugyanis a munkahelyükön, vagy a választókerületükben szerzett tapasztalatok nyomán sok olyan dolgot, gondot vagy visszásságot is szóvá tettek a napirendre tűzött törvényjavaslatokkal, vagy az elhangzott beszámolókkal foglalkozó felszólalásaikban, amelyek fontos és megszívlelésre méltó figyelmeztetést, útmutatást tartalmaztak a különböző minisztériumok, főhatóságok számára.

/ folyt. köv./

11.40/ju

11 45 Dm
13 20 Dm

-15-

bb 22. / a választási ciklus... 3. folyt./-ju

a minisztertanács ebben a ciklusban eddig összesen 164 kérdés-csoportban hozott határozatot törvényhozóink kezdeményezései nyomán. ezekben felhívta az érdekeit állami szervek vezetőit, hogy tegyenek lépéseket az esetleges panaszok orvoslására, a bírált jelenségek megszüntetésére, arra, hogy fogamatja legyen az országgyűlésben elhangzott szavaknak, javaslatoknak s lehetőleg egy hónapon belül adjanak választ az érdekelt képviselőknek és az országgyűlés elnökének.

megvalósított javaslatok, hasznosított észrevételek

az esetek tekintélyes részében a gyakorlatban is lemérhető az ülészakokon elhangzott felszólalások hatása. polcz jános szabolcs megyei képviselő például szóvá tette, hogy nem eléggé ösztönző a dohány felvásárlási ára. a kormány felhívására az országos anyag- és árhivatal elnöke a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterrel együtt felülvizsgálta a helyzetet, majd intézkedés következett. a múlt évben 17 százalékkal növelték az összes dohányfajta - s ezen belül 25 százalékkal a szabolcsi termésűek - felvásárlási árát. böhm józsef és valter imre somogy megyei és dr. gonda györgy vas megyei képviselők kezdeményezésére született döntés arról, hogy az építésügyi és városfejlesztési minisztérium - a minisztertanács tanácsszervek osztályával és az érdekelt megyei tanácsokkal karöltve - számbaveszi azokat a járási székhelyeket és nagyobb községeket, amelyek fejlődésük eredményeivel és egyéb követelmények teljesítésével alkalmassá váltak arra, hogy 1970-ig várossá alakuljanak. a javaslatok elhangzása óta egyébként négy település, gödöllő, siófok, sárospatak és sárvár - az elnöki tanács határozata alapján - városi rangra emelkedett. ugyanakkor rendeztervezetet dolgoztak ki a nagyközség kategória megteremtésére.

/ folyt. köv./

-16-

12.00/ju

12⁰⁸ju
13⁰⁰ju

/ bb 22. / a választási ciklus... 4. folyt./-ju

volt fogamatja kiss páll békés megyei képviselő interpellációjának is, amelyben azt szorgalmazta, hogy az érvényes árszabályozástól eltérő és a fogyasztás szerkezetéhez jobban igazodó árat állapítsanak meg a mezőgazdasági üzemekben használt földgáz számára. az országos kőolaj- és gázipari tröszt lehetővé tette hogy 1969. január 1-től a szolgáltató vállalatok a déli-alföldi területeken, bács-kiskun, békés és csongrád megyében átlagosan 60 százalékgig terjedő árengedményt adjanak a szerződéskötéseknél a mezőgazdasági üzemeknek.

dr. belák sándor veszprém megyei képviselő a szarvasmarhatenyésztés fellendítésére terjesztett elő a parlamentben j-6-néhány javaslatot. felszólalását követően egész sor intézkedést határozott el a kormány. s 1969-re 290, 1970-re pedig 335 millió forintot állami támogatást szavazott meg a borjunevelés ösztönzésére. ugyancsak veszprém megyei képviselő, szilágyi sándor tett szóvá interpellációjában, hogy a bányaművelés következtében vízellátási gondokkal küzd a jka város és környéke. az interpelláció nyomán a gazdasági bizottság elrendelte, hogy a bányászati szervek gondoskodjanak a bányaművelés káros hatásainak megszüntetéséről. a térségben egyébként a következő esztendőben két regionális vízmű épül, az egyik a jkát, a másik pedig a balaton délnyugati településeit látja el. zámbo józsef győr megyei képviselő felszólalásának hatására meggyorsult a nagyeceni széchenyi-kastély helyreállítása, a közlekedés- és postaügyi minisztérium pedig elhatározta, hogy az idén egymillió, jövőre kétfélmillió 1971-ben és 1972-ben pedig fél-fél millió forinttal járul hozzá a munkálatok költségeihez. az épületben 500 négyzetméteres kiállítási területet kap majd a közlekedési múzeum.

schumeth jános budapesti képviselő az országgyűlés fórumán az országos hálózathoz kapcsolódó budapesti útvonalak fejlesztésének problémáira hívta fel a figyelmet. az érdekelt szervek megvizsgálták a feladatokat és a megoldás feltételeit. megállapodtak abban, hogy a gyorsforgalmi utak bevezető szakaszait a főváros határától a hungária körútig, illetve az ennek megfelelő körgyűrűig a közlekedés- és postaügyi minisztérium eszközeiből építik meg és tartják fenn.

/ folyt. köv./

12.02/ju

12⁰⁸ju
13⁰⁰ju

-17-

bb 22. / a választási ciklus... 5. folyt./-ju

ugyanakkor a vegyes forgalmu országos közutak korszerűsítésének költségeiből - a körgyűrű és budapest határa közötti szakaszon - 50 százalékos arányban vállalásrész a minisztérium. a jelenleg napirenden levő feladatok közül az árpád-hídig teljes egészében a tárca finanszírozza a 11-es főút bevezető szakaszának korszerűsítését.

magyszabásu munka megkezdéséhez adott ösztönzést kaszás imre tolna megyei képviselő, aki a szakmunkásképzés helyzetével foglalkozott parlamenti felszólításában: kifogásolta, hogy elavultak, idejüket multák az erre vonatkozó jogszabályok. a munkaügyi minisztérium az érdekelt tárcákkal, illetve a szakszervezetek országos tanácsával együtt megvizsgálta az iparitanulóképzés helyzetét és perspektíváit, s értékelte az érvényes jogszabályokat. a tapasztalatok megerősítették, hogy új törvény megalkotására van szükség. a szakmunkásképzés egészét átfogó felsőszintű jogszabály ugyanis 1949-ben jelent meg utoljára, s azóta mintegy 200 további jogszabályt kellett kiadni, hogy lépést tartsanak a változásokkal. a vizsgálatról szóló jelentést a kormány is megtárgyalta, s kimondta, hogy 1969 első felében a minisztertanács elé kell terjeszteni a szakmunkásképzés reformjának megvalósításához szükséges feltételekre vonatkozó javaslatot. munkához láttuk a jogalkotók is, így az országgyűlés ipari és kulturális bizottsága előreláthatólag már összeülhet a szakmunkásképzésről szóló új törvény tervezetének megtárgyalására. /mti/

bb 26. súlyos üzemi baleset az elektroakusztikai gyárban: nyolc munkást kórházba szállítottak

1 fe/gk bh zs cz

1969. február 24.

súlyos üzemi baleset történt hétfőn reggel az elektroakusztikai gyár fogarasi úti galvanizálóüzemében: áaléstromsav és kénsav keverése közben nyolc munkás mérgezést szenvedett. mindannyiukat kórházba szállították, közülük három állapota súlyos, de nem életveszélyes. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

12.45/ju

12⁵⁰ P⁰

13³⁰ D^u

-18-

bb 27. 8lt az alkohol

1 fe/gk bh zs cz

1969. február 24.

a vértésacska községben levő meleghegyen eszméletlen állapotban találtak rá ádám györgyné 48 éves háztartásbelire. mire az orvos a helyszínre érkezett, az asszonyban már nem volt élet. a vizsgálat és a boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen nő nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott, eszméletét veszítette és a éjszakai hidegben annyira lehűlt a teste, hogy ez halálát okozta. /mti/

--

bb 28. szíven lőtte magát

1 fe/gk bh zs cz

1969. február 24.

gruber lajos 36 éves kubikos lengyel községben ös. szeszőlalkozott feleségével. szóváltás közben a férfi egy magakészítette kispuskával szíven lőtte magát, s az orvoshoz szállítás közben meghalt. /mti/

--

bb 29. agyonütötte a kidöntött fa

1 fe/gk bh zs cz

1969. február 24.

a délsomogyi állami erdőgazdaság kálmáncai erdejében somogyi andrás 46 éves fakitermelő lábán álló fát fűrészelt. a kidöntött fa rázuhant balogh jános 41 éves erdőmunkásra, aki súlyos sérüléseibe belehalt. az ügyben vizsgálat indult. /mti/

--

-19-

12.50/ju

12⁵⁵ P⁰
14⁰⁰ D^u

bb 30. emelkedett a hét végi balesetek száma

i fe/gk bh zs cz

1969. február 24.

a rendőrségi jelentés szerint a hét végén emelkedett a balesetek száma: 58 szerencsétlenség történt, s ezek közül négy halálos kimenetelű volt, 16 pedig súlyos sérülést okozott. tisza-vasváron ladányi andrás 58 éves segédmunkás, nyíregyházi lakos ittasan egy személygépkocsi elé lépett, a jármű elütötte, s ladányi sérüléseibe belehalt.

budapesten tíz súlyos közlekedési baleset történt, tulnyomórészt a gépkocsivezetők gondatlansága következtében. baranyi ferenc 24 éves sofőr személygépkocsijával az 11. úton nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen és járművét elütötte jónás gyula 43 éves technikust és seiben györgy 42 éves fiút. mindketten súlyosan megsérültek. a gépkocsivezető ellen eljárás indult.

zsirai andrás 23 éves benzinkutkezelő a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette személygépkocsiját és a toltu hín körút és a szamuely utca kereszteződésében, a gyalogátkelőhelyen elütötte nagy sándor 66 éves nyugdíjast, aki súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség zsirai ellen megindította az eljárást.

a budafoki villamoskiterőben - a felüljárón - viszt jános 15 éves ipari tanuló menetközben leugrott egy 4-es villamosról és súlyosan megsérült. /mti/

--

bb 33. összeütközött két tehervonat - sérülés nem történt

vid/kz ká bh cz

1969. február 24.

hétfőn reggel 3 és fél óráig állt a forgalom a budapest-tatabánya közötti vasútvonalon. 6 óra 30 perckor bicske és herceghalom között egy tehervonat - eddig ismeretlen okból - összeütközött az előtte haladó gyorsteherrel. személyi sérülés nem történt. az egyik kocsi azonban kisiklott és elzárta mindkét vágányon az utat. kelenföldről gyorsan megérkeztek a pályát felszabadító vasutasok és 10 órától már mindkét vágányon zavartalan volt a forgalom. az anyagi kár nem jelentős. a baleset körülményeit vizsgálják. /mti/

--

-20-

12.58/szb

13⁰⁵ Dm

14⁰⁰ Dm

bb 25. júniusban béke világtalálkozót rendeznek berlinben - ülést tartott az előkészítő bizottság - pethő tiber nyilatkozata

i di/gg-ju zs cz

1969. február 24.

hazaérkezett berlinből a júniusban sorra kerülő béke világtalálkozó előkészítő bizottságának üléséről a magyar delegáció, amelynek vezetője, pethő tiber, az országos béketanács al-elnöke nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

- husz nemzetközi szervezet képviselői, 29 ország nemzeti szervezeteinek küldöttei és más tekintélyes személyiségek vettek részt a tanácskozáson, akiknek közös törekvésük a béke. az ülés célja az volt, hogy összehívja és megszerezze valamennyi béke-erő világtalálkozóját, amelyet június 21-e és 24-e között berlinben tartanak.

- a legkülönbözőbb politikai és vallási nézetek képviselői ültek ezúttal a tárgyalóasztalnál. éppen ezért különösen nagy jelentőségű, hogy minden fontosabb kérdésben egyhangú határozatokhoz jussanak. munkájuk befejezése után egyöntetűen arra a megállapításra jutottak, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben - amelyet még mindig veszélyekkel terhessé tesz a vietnami háború és több más konfliktus, de amelyet ugyanakkor az jellemez, hogy gazdasági és politikai tekintetben egyaránt erősödnek a népek függetlenségi törekvései - szükség van a béke világtalálkozóra.

a résztvevők felhívással fordultak valamennyi nemzeti és nemzetközi szervezethez, hogy közösen készítsék elő a béke világtalálkozót. egyidejűleg meghatározták a nagyjelentőségűnek ígérkező esemény napirendjét is és úgy döntöttek, hogy öt fő témával, vietnammal, az európai biztonsággal, a közel-kelettel, a kolonializmus, neokolonializmus és nemzeti függetlenség kérdéscsoportjával, valamint a leszereléssel foglalkoznak a világtalálkozó bizottságaiban.

/ folyt. köv. /

-21-

13⁰⁵ Dm
14⁰⁰ Dm

bb 25. / juniusban béke... 1. folyt./-ju

ezen kívül tervbevétték, hogy munkacsoportokat állítanak fel, amelyekben az ifjúság, a nők, a szakszervezeti mozgalom, a különböző törvényhozó testületek képviselői foglalnak helyet, és cserélhetik ki gondolataikat az őket érintő és érdeklő kérdésekről. a napirend tehát nem lesz zárt, vagy korlátozott. a bizottságokban és a munkacsoportokban minden olyan problémát megvitathatnak, amely fontos a béke megszilárdítása szempontjából.

- a berlini béke világtalálkozó abban az értelemben is teljesen „nyílt”, tanácskozás lesz, hogy munkájában részt vehet valamennyi nemzeti és nemzetközi szervezet és minden személyiség, amely, illetve aki közre akar működni az emberiség közös nagy céljának elérésében, a háború elhárításában, a szilárd és tartós béke megteremtésében. ez tükröződik az előkészítő bizottság és a szervező bizottság összetételében is. mindkettőben szívesen látják mindazokat, akik készek a béke világtalálkozó támogatására. így lehetőség nyílik az összes nemzeti és nemzetközi szervezetnek, hogy kifejtse nézeteit, elképzeléseit. az előkészítő bizottság egyébként május 10-én ül össze újra berlinben.

- a berlini béke világtalálkozóra a nemzetközi bekemozgalom 20. évfordulójának esztendőjében kerül sor. ez természetesen növeli rangját és jelentőségét. az is hozzájárul ünneplésszerűségéhez, hogy ülésén osztják majd ki a joliot curie és lambrakisz díjakat, amelyekkel a békéért végzett kimagasló tevékenységet jutalmazzák. biztosra vehetjük, hogy a találkozó méltóképpen tükrözi majd a békéért vívott küzdelem univerzális jellegét és újabb lendületet ad világmozgalmunknak. a magyar delegáció azzal a meggyőződéssel tért haza a berlini előkészítő értekezletről, hogy sokkal több az, ami összefűz bennünket, mint ami elválaszt. ez a mind általánosabban kibontakozó felismerés reális alapot biztosít a világtalálkozó sikeréhez és eredményességéhez. - mondotta befejezésül petőfi tiber. /mti/

-22-

13¹²no
14²⁵du

bb 31. 1970-től 1 milliárd dolláros árucsereforgalom - eredményes volt az esztergomi labor műszeripari művek jugoszláviai körútja

vid/kz bh ká cz

1969. február 24.

viszátértek jugoszláviai körútjukról az esztergomi labor műszeripari művek vezetői. a tapasztalatokról lechner károly a vállalat vezérigazgatója a következőket mondotta az mti munkatársának:

2 kutató intézettel, 4 gyártó vállalattal, továbbá az ipari vállalatokkal, valamint a jugoszláv külkereskedelmi vállalatokkal tárgyaltunk. az együttműködési és kooperációs lehetőségek nagyok. ajánlatainkat kedvezően fogadták és hasonlóképpen értékeljük mi is viszontajánlataikat. lehetőség van arra, hogy olyan kész, vagy félkész termékeket importáljunk jugoszláviából, amelyek zömmel nyugati licenc alapján készülnek szó van arról is, hogy jugoszláv cégektől vásárolnánk laboratóriumi butorokat és laboratóriumi üvegeket. ellenértékként minden esetben áruval fizetnénk. jugoszláv partnereinket főként az élelmiszer és a mezőgazdaság területén használatos egyedi műszereink és komplett laboratóriumaink érdeklik. ez utóbbiakat nemcsak Magyarországon, hanem a környező országokban is egyedül mi gyártjuk. jelenleg 35 féle új, komplett mezőgazdasági laboratóriumot fejlesztünk ki. úgy látjuk, több más gyártmányunknak, így a kémiai, a mikrobiológiai, az egészségügyi, és állategészségügyi, a vízügyi álló és mozgókomplett laboratóriumoknak is vannak jugoszláviai értékesítési lehetőségei.

tárgyalásainknak máris számos kézzel fogható eredménye van. az egyik jugoszláv kutató intézet 2 vezetőmérnöke tíz napot töltött nálunk, hogy tanulmányozza azokat a speciális lisztvizsgáló berendezéseinket, amelyekből vásárolni szándékoznak. a következő hetekben a jugoszláv vállalatok vezetői keresnek fel bennünket. kinn jártunkkor megállapodtunk abban, hogy önálló kiállítással veszünk részt a zágrábban ősszel nyíló nemzetközi vásáron. az év közepén pedig önálló kiállítást rendezünk - előadásorozattal egybekötve - újvidéken. itt mezőgazdasági és élelmiszerügyi egyedi berendezéseket és komplett laboratóriumokat mutatunk be.

előzetes számításaink szerint 1970-től mintegy 1,000.000 dolláros árucsera forgalomra nyílik lehetőség. ezenkívül bekapcsolódunk abba a 3 milliárd dolláros programba, amit a jugoszláv állam a felsőoktatás fejlesztésére fordít. /mti/

- 23 -

13.17/szb

13¹²no
14²⁵du

bb 32. a balaton még nem ,, ébredt fel,,

vid/kz-ju ká cz

1969. február 24.

a néhány napja történt enyhe időjárás és a gyakori esőzés nem bontotta meg a balaton összefüggő jégpáncélját; a környékbeliek szerint még nem ,, ébredt fel,, a tó. a sok csapadék azonban fellazította, kásássá tette a jég felső rétegét, s emiatt megszűnt a téli sportolás lehetősége. Levonultak a tóról a jégvágók is, akik az elmúlt hetekben több, mint 1000 vagon jéget tároltak vermeikben.

a megfigyelések szerint a balatonon megindult a ,, jégveszte,, a víz hőmérséklete, amely hétfőn jég alatt 2-3 fok volt megindította a gyertyásodást és a jégpáncélt 10-12 centiméterre vékonyította. a közeli általános olvadásra számítva a vízügyi szakemberek megnyitották a síó zsilipjeit. ,, megcsapolják ,, a balatont, hogy a várható magas vízállás ne okozzon károkat a partvidéken és a nyaralótelepeken. /mti/

bb 35. megkezdte a próbagyártást a dexlon-salgó üzem

vid-kz/mné-ju ká cz

1969. február 24.

befejezéséhez közeledik a salgótarjáni kohászati Üzemekben a mintegy 50 millió forintos költséggel angol licenc alapján épülő dexlon-salgó üzem szerelése. az évente csaknem 10.000 tonna merklin-rendszerű építőelemet gyártó automatikus vezérlésű üzem profilgyártó berendezései hétfőn már megkezdtek a próbatermelést. egyidejűleg a zsirtalanító, festő és beágitó berendezések üzemi próbáinak előkészületei is megtörténtek, s így előreláthatólag 10 nap múlva az üzem valamennyi automata berendezése szinkronban működik már. az itt készülő acél-építőelemeket mind az ipar, mind pedig a mezőgazdaság széleskörűen használja majd. /mti/

13.21/szb

-24-

13.21/szb
13.21/szb

bb 36. időjárásjelentés

gk-ju

1969. február 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. február 24-én, hétfőn 13 órakor:

többfelé eső

délnyugat felől folyamatosan enyhe, páradús levegő áramlik közép-európa fölé. a földközi-tenger térségében az újabb enyhe hullám hatására ismét többfelé esik az eső. az alpok és a kárpátok vidékén pedig erősen felhős, párás az idő. az enyhe levegő határvonala stockholm-gdansk, varsó-lyov és bukarest fölött helyezkedik el, ettől nyugatra, illetve délnyugatra a hőmérséklet csucsértéke csaknem mindenütt fagypont fölött volt, sőt délnyugat-európában tavaszi az időjárás. a szovjetunió európai területein változatlanul jobbára száraz, hideg az idő. hazánkban vasárnap a délelőtti órákig erősen felhős volt az ég, többfelé esett az eső, az északi, északkeleti megyékben havazott. a lehullott csapadékmennyiség általában csak néhány helyen, főként a duna-kanyarban és a mátra vidékén haladta meg az 1-3 millimétert. a hőmérséklet napközben észak-nyugaton 0-plusz 4, máshol 3-8 fokig melegekedett. hétfőn hajnalban a legalacsonyabb hőmérséklet országsszerte 0 fok körül volt. délelőtt borult, keleten felhős volt az ég. a dunántúlon helyenként esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 0-plusz 7 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fok volt, 0,3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén sülyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös idő, többfelé esővel. mérsékelt, időnként megáléknuló délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1-plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 256 centiméter. /mti/

-25-

13.21/szb
13.21/szb

bb 34. automatikusan kormányozzák az által ér vizét

vid/kz/mné-ju ká

1969. február 24.

európában is ritkaságba számítógéppel megoldással automatikusan kormányozhatóvá teszik a komárom megye területén 41 kilométer hosszan kanyargó által ér vizét. a vízuki és a vilati szakemberei megkezdtek az érdekes munka részletes kivitelezési terveinek készítését. az első ütemben elhelyezett csapadékszélő 10 percenként, a vizátlás érzékelők pedig 20 percenként automatikusan rövidhullámú berendezésekkel adnak majd jelzést a folyó teljes hosszáról a tatal központba. a műszaki hálózat kialakítását, melynek költségei meghaladják a 6,5 millió forintot, 1970-re fejezik be, ezután több évig tartó tapasztalategyűjtés következik. ennek alapján dolgozzák ki a különféle kormányzási programokat. az elgondolások szerint az érzékelők jelzéseit alapján központilag automatikusan távirányítással vezérlik majd a folyóra épült nagy víztározó zsilipjeit. az automatika mindig a legcélszerűbb megoldást választja majd, s így nemcsak az árvizeket előzik meg, hanem az eddignél jobban hasznosítják a tározókat is. a program a második része a tervek szerint 1980-ra fejeződik be. a jelző- és vezérlő rendszer kialakítását az indokolja, hogy az által ér az ország egyik legszükségesebb csapadékeloszlású vidékén folyik át, s ezért két-három évenként hirtelen keletkezett heves árvizekkel kilép a medréről. az utóbbi nagy összegeket áldozták a szabályozására, de a veszélyességét ezzel nem sikerült megszüntetni. /mti/

bb 38. csökkent a balesetek száma a villamosenergia-iparban - munkavédelmi tanácskozás a nehézipari minisztériumban

1 tz/tm-ju 1e cz

1969. február 24.

munkavédelmi kérdésekről tanácskoztak hétfőn a nehézipari minisztériumban az illetékes villamosenergiaipari szakemberek, az erdművek és az érdekelt vállalatok igazgatói. megelégedéssel állapították meg, hogy az iparágban az előzőkhöz képest tavaly csökkent a balesetek száma / a halálos baleseteké is / majd megbeszéltek milyen módon érhetők el a jövőben még kedvezőbb eredmények a dolgozók testi épségének és egészségének védelmében.

a vita befejeztével megtekintették a magyar villamosművek tröszt két új munkavédelmi oktató filmjét, a „négy szemkőzt a halállal”, és a „feszültségmenetesítés”, című alkotásokat. a tanácskozás végén több erdmű munkavédelmi irodavezetője és munkavédelmi felügyelője megkapta a nehézipari minisztérium dícséretét és jutalmát. /mti/

-26-

13.55/szb

1402/10
1500/Dy

bb 37. fellendült a traktor-vásárlás

1jf/ tr bh je cz

1969. február 24.

az agrotröszt összesítése szerint 20 hónapi stagnálás után ismét nőni kezd a mezőgazdasági üzemek érdeklődése a traktorok iránt. amíg 1968 januárjában mindössze 495 erőgép kelt el, addig az idei év első hónapjában 1.074 traktor talált gazdára. a megnövekedett érdeklődést részben azzal magyarázzák, hogy az elmúlt időszakban az optimális évi hét-nyolcezerrel szemben csak alig több mint 4.500 erőgéppel bővítették gépparkjukat a gazdaságok. az állomány felújítása már nagyon is időszerűvé vált - a gazdaságoknak a kiselejtezettek helyére minden képpen új gépeket kell beállítaniok.

a legnagyobb az érdeklődés az mtz traktorok iránt, ezekből 466 kelt el januárban, de februárban is sok gazdaság vásárolt ilyen gépet. sorrendben a második az ue-28-as, amelyből 237-et, és a zetor, amelyből 217-et vásároltak a mezőgazdasági nagyüzemek.

az agrotröszt-nél arra számítanak, hogy az első negyedévben a tavalyinál jóval nagyobb lesz a kereslet a traktorok iránt. az agroker telepeken 2.500 erőgép vár eladásra, az igényeket ki tudják elégíteni. /mti/

--

bb 40. óvoda-avatás a vii.kerületben

t gj/gk bh zs ff

1969. február 24.

hétfőn ünnepélyesen átadták rendeltetésének a vii. kerület dob utca 95. szám alatti óvodát. a 90 éves, elavult, korszerűtlen épületet mintegy kétmillió forint költséggel újították fel, s az újjáalakított óvoda 180 gyermek második otthona lesz. a központi fűtéses, hideg-meleg vízzel ellátott, emeletes gyermekintézményben hat foglalkoztató terem, továbbá betegszoba, orvosi szoba s két-két kiszolgáló-tálaló helyiség kapott helyet. az emeleti részen nyitott terasz is van. /mti/

- 27 -

1402/10

bb 39. közgazdasági ösztönzőkkel segítik a szarvasmarha-tenyésztés fellendülését - sajtótájékoztató a témáról.

t jf/j szb ie

1969. február 24.

hétfőn a mém-ben dr. banke antal, az állatforgalmi és husipari tröszt kereskedelmi igazgatója a szarvasmarha-tenyésztés helyzetéről tartott sajtótájékoztatót.

a szarvasmarha-tenyésztésnek jövője van hazánkban. nálunk a marhahus-, a tej- és a tejtermékfogyasztás egyaránt alacsony szintű, s az utóbbiakat élettani okok miatt is fokozni kell. a fejlesztés további indoka, hogy a magyar marhahusért jól fizetnek a világpiacra. a szarvasmarha-állomány 1961-től 67-ig nőtt, a tehénállomány pedig az 1967. év kivételével állandóan csökkenő tendenciát mutat. tavaly a szarvasmarha-állomány 32 ezerrel, a tehénállomány pedig 34 ezerrel lett kisebb. a tenyésztés helyzetét nehezítette a rossz takarmánytermés, - mintegy 100 000 vaggonnal kevesebb szalastakarmány termelt - és az értékesítési bizonytalanság.

az állomány csökkenése ellenére kedvezően alakult a tenyésztés és a termelés színvonala. az egy tehénre jutó tejtermelés 1961-től 67-ig 2170 literrel 2474 literre nőtt. a vágómarha és a marhahus tökéletes exportja 1961-hez képest megháromszorozódott. a 100 tehénre jutó borjuszaporulat hat év alatt 73-ról 84-re emelkedett, és csökkent a borjuelhullások száma is.

a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése fontos népgazdasági érdek. az állatexport jelentős részét - a tökéletes országokba irányuló állatexport 37 százalékát - a vágómarha képezi. ezért is fontos, hogy jobban kihasználják a háztáji gazdaságokban lévő férőhelyeket. a szarvasmarha-állománynak mintegy 40, a tehénállománynak pedig 45 százaléka a háztáji, illetve az egyéni gazdaságok tulajdonában van. a háztáji állomány csökkenését nem lehet megakadályozni, de különféle közgazdasági ösztönzőkkel mindent el kell követni a csökkenés ütemének lassítására.

a kereskedelmi igazgató részletezte, milyen állami támogatások segítik a szarvasmarha-tenyésztést. a háztáji és egyéni gazdaságok például 5000 forintos állami ártámogatást kapnak minden legalább b-minőségű vemhes üsző után, amelyet az állatforgalmi és husipari vállalatoktól vásárolnak. ez a kedvezmény az év elejétől azokat a háztáji és egyéni állattartókat is megilleti, akik a vállalatokkal 1969 január 1. előtt kötött vemhes üsző értékesítési szerződésüket felbontják, és az állatot saját gazdaságukban leellettik. /folyt.köv./

14.10/azb

-28-

M/S 110

bb 39. /közgazdasági... 1. folyt./-szb

jelentős mértékű a takarmánytámogatás is. egyebek között például a háztáji és egyéni állattartók által kötött vemhes üsző-értékesítési szerződésekre - az állat vemhességének megfelelő igazolása alapján - 300 kilogramm abraktakarmány utalványoz a vállalat. a legújabb rendelkezés szerint összesen 300 kiló korpát kaphat az a termelő, aki hizlatásra szerződött üszőjét gazdaságában visszatartja és leelletti. 200 kiló korpát kap az a termelő, aki a vállalatától vemhes üszőt vásárol. a korpa átvételére jogosult a gazdaság akkor is, ha meg nem termékenyített üszőt vásárolt és azt később vemhesítette. az otp egy korábbi rendelkezése 5000-tól 15.000 forintig terjedő összegű mezőgazdasági termelési hitel igénybevételét teszi lehetővé. a mezőgazdasági nagyüzemeknek nyújtott kedvezmények is várhatóan fokozzák majd a tenyésztői kedvet. a tehének élve született borjai után ellésenként például 2000 forint jár az előhasi üszők borjai után pedig 4500 forintot kap a gazdaság. továbbra is érvényben van az állattenyésztési beruházások ártámogatása is. /mti/

..

bb 41. gépesített vasutépítés

vid-kz/mné szb ká

1969. február 24.

cellőmölködőn megkezdtek a kipróbálását annak a gépláncnak, amelyet a balaton déli partján és a porpác-hegyeshalmi vasutvonal korszerűsítésére, átépítésére használnak fel. ez lesz a legnagyobb szabású gépi munka a hazai vasutépítések történetében. a géplánc kialakítására a szombathelyi és a pécsi máv igazgatóság szövetkezett. segítségével 4-5 óra alatt fél kilométernyi vasuti pályát építenek át 200 pályamunkás közreműködésével. a hagyományos módszerrel sokkal több idő és legalább 600 ember szükséges ugyanekkora vasutszakasz felújításához. a géplánc egységein felszedik a régi síneket, átrostálják a kőágyazatot, aláverik az új vasbeton aljakat, elkészítik az új ágyazatot. az átépített pályaszakaszon nyomban, tehát a munka kezdete után mindössze 4-5 óra múlva, közlekedhetnek a vonatok. ez év tavaszán és nyaráon a két igazgatóság területén 40 kilométer vasuti pályát építenek át ezzel a módszerrel. /mti/

..

-29-

M/S 110

bb 42. kiegyensúlyozott a termelés-szervezés - növekvő felhoza-
talra számít a hajdu-bihar megyei tanács mezőgazdasági állandó
bizottsága

vid-kz/mné ká bh ff

1969. február 24.

közvetlenül a fogyasztókat érintő kérdésekről tárgyalt
hétfői ülésén a hajdu-bihar megyei tanács mezőgazdasági állán-
dó bizottsága. a megye termelői mint rámutattak, a harmadik öt-
éves terv eddigi időszakában a tervezettnél lényegesen több,
4,7 milliárd forint értékű árut adtak piacra. szembevetve az új
gazdaságirányítási rendszer kedvezőhatása. a reform első
évében a közismerten rossz időjárás ellenére a megelőző évihez
viszonyítva mintegy negyedmilliárd forinttal magasabb volt a
hajduságból piacra került áruk értéke. az ellátás fokozatos javi-
tása mellett a megye közös gazdasági megteremtették a következő
évek szilárd alapjait is. termelés-szervezésünk kiegyensúlyozott-
ságának egyik fontos bizonyítékként erre az esztendőre mind a
fontosabb növényekből, mind pedig az állati termékekből jóval
nagyobb mennyiségek értékesítésére szerződtek mint tavaly. feb-
ruár elejéig 9.000 vagon gabona eladására kötöttek szerződést,
burgonyából pedig már a tavalyi mennyiség másfélszeresét kötötték
le. a leszerződött zöldség-termő területek 700 holddal haladják
meg a tavalyit. az utóbbiban szerepe van annak, hogy az idén
megkezdte a termelést a debreceni konzervgyár első részlege, s
ennek nyersanyag ellátását a környékbeli termelőszövetkezetek
oldják meg. hizottsertésből, vágómarhából, tojásból és tejből
ugyancsak jóval többet kötöttek le, mint a múlt esztendőben. /mti/
..-

bb 43. eladták a bányák épületeit - új munkalehetőség a sárisápi
és csolnoki asszonyoknak

vid-kz/mné bh ká ff

1969. február 24.

megvásárolta a dorogi szánbányák bezárt csolnoki aknájának
külszíni épületeit a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár. kü-
lönboz, ma még hiánycikknek számít, illetve importált fé-
mszerelvények - vízcsapok, idomok, stb.- gyártására rendezkedik
be, részben a meglévő épületekben, részben a hamarosan megépülő
új szerelőcsarnokban. az épületek átalakítását megkezdtek, s a
tervek szerint már június végén megnyitják az üzemet. háromszáz-
négyezer, többségében nő dolgozót foglalkoztat majd, s ezzel rend-
szeres munkához juttatja a csolnoki és sárisápi bányászfelesé-
geket. /mti/
..-

- 30 -

1425/120

bb 44. új székházat kapott a ksh győr-sopron megyei igaz-
gatósága

vid-kz szb hk

1969. február 24.

hétfőn új épületben kezdték meg a munkát a központi sta-
tisztikai hivatal győr-sopron megyei igazgatóságának dolgozói.
a ksh megyei igazgatóságának eddig a városi tanács épületében
adtak helyet, ahol zsufoltság, helyhiány gátolta közérdekű,
fontos munkájukat. a bem tér és a dugonics utca sarkán emelke-
dő háromszintes épületet kétféle 300 ezer forint költséggel
építették. /mti/
..-

bb 45. felavatták a békéscsabai kötöttárugyár sarkadi
leányvállalatát

vid-kz szb hk

1969. február 24.

sarkadon, a viharsarok egykor legnagyobb kubikos falu-
jában ahol eddig az asszonyok százainak nem tudtak munkaalkal-
mat biztosítani, hétfőn felavatták a békéscsabai kötöttár-
gyár új leányvállalatát. a gyár és a tanács egy régi épület-
ben csaknem egymillió forintos költséggel rendezte be az új
„mini üzemet”, amely száz asszonynak adott munkát. az anya-
vállalat régi dolgozói egyhónapos tanfolyamon tanították meg
őket új szakmájukra. a távlati tervek szerint három év alatt
több mint háromszáz munkást foglalkoztató üzemmé fejlesztik
a sarkadi leányvállalatot. /mti/
..-

bb 46. a szerkesztőségek figyelmébe!

szb zs

1969 február 24.

a mai bb 22-es számú „a választási ciklus...”, című hi-
rünk 4. folytatás 2. bekezdésének harmadik sorától a szöveg
helyesen:

„felszólalását követően egész sor intézkedést határozott
el a kormány, s ezek végrehajtására két rendelet látott napvi-
lágot. az egyik a mezőgazdasági nagyüzemek, a másik az egyéni,
a háztáji és a kisegítő gazdaságok számára biztosít kedvezménye-
ket a borjunevelés, s ezzel a szarvasmarhatenyésztés ösztönzésé-
re. ugyancsak veszprém megyei képviselő...,,

/folyt.köv./
14.25/20

-31-

1425/120

bb 46. /a szerkesztőségek... 1. folyt./-szb

az 5. folytatás első bekezdésének első mondata helyesen:
nagyszabásu munkához adott ösztönzést..

/mti/

14.25/-s

bb 47. növekszik a vegyi- és kozmetikai cikkek import-
ja, bővül az áruválaszték - a konsumex kiállítása

t sz/j szb 1e

1969. február 24.

több mint ezerféle termék látható azon a kiállításon,
amely hétfőn az országos piacutató intézet nagymező utcai
bemutatótermében nyílt meg szurdi istván belkereskedelmi mi-
niszter, sebes sándor, a miniszter első helyettese és dr. ju-
hár zoltán miniszterhelyettes jelenlétében. a kiállítás ré-
sze a konsumex bemutatósorozatának, s az a célja, hogy a kis-
és nagykereskedelem képviselőit megismertessék az import áru-
kínálattal, a külföldről, elsősorban a baráti országokból vá-
lasztékcseré formájában beszerezhető termékekkel. a kiállítás
fontos lépést jelent a kgst-országok belkereskedelmi minisz-
tereinek múlt héten budapesti megtartott tanácskozásán el-
hangzott javaslatok gyakorlati megvalósításához.

a kiállítást gergely miklós, a vegyianyag kereskedelmi
vállalat igazgatója és sumi józsef, a konsumex külkereskedel-
mi vállalat vezérigazgatója nyitotta meg. többek között el-
mondották, hogy 1961-1965. között a vegycikkek forgalma 69
százalékkal emelkedett, ugyanakkor az import megkétszerező-
dött, a választékcseré pedig több mint ötszörösére nőtt. je-
lenleg a forgalomba kerülő vegyi-, háztartási és kozmetikai
cikkeknek 10 százaléka származik importból, az értékük mint-
egy 250 millió forint. a kereskedelmi szakemberek véleménye
szerint ez az arány számottevően növelhető, és már ebben az
évben 25 százalékkal fokozzák is a behozatalt. elősegíti ezt,
hogy hat kgst-országgal van a belkereskedelemnek közvetlen vá-
lasztékcseré-megállapodása, ezenkívül növelni kívánják a ku-
bából, jugoszláviából és más országokból származó termékek be-
hozatalát is.

/folyt.köv./

-32-

1450/120

bb 47. /növekszik a .. 1. folyt./-szb

a kiállításon a kozmetikai, testápolási cikkek, háztar-
tási vegyszerek, tisztítószeresek, kefeáruk sokféle változata
látható. valamennyi importálható, és várják a vidéki kis- és
nagykereskedelmi vállalatok megrendeléseit. a vegyianyag ke-
reskedelmi vállalat úgy tervezi, hogy a teljes választék áru-
sitására budapesti külön szakközpontot nyit. ezenkívül bejelen-
tették, hogy orvosolják a vásárlók, háziasszonyok panaszát,
és ezentúl minden importterméket ellátnak magyar nyelvű hasz-
nálati utasítással.

az importtal sok esetben a hiánycikkek számát csökken-
tik, de számos példa van arra is, hogy a hazai ipart ösztönzik
jobb minőségű, szebb kivitelű termékek kibocsátására. mindkét
cél szolgálja a borotvapengék importja. csehszlovákiából 5,5
millió darab jó minőségű, astra márkájú pengét rendeltek,
ebből 2 millió már a múlt héten megérkezett és rövidesen for-
galomba kerül. csehszlovák kooperációval hamarosan meg akarják
oldani a hazai gyártást is, illetve azt, hogy az itthon készü-
lő termékek minősége is hasonló legyen a külföldiéhez. /mti/

-- legjobb

bbc. 48. bonyodalma egy iskola körül - elbocsátották az épi-
tésvezetőt

vid kz/ká/il hk

1969. február 24.

a napokban - csaknem fél évvel a határidő után adták át a
rendeltetésének tatabánya-újváros negyedik általános iskolá-
ját. több mint 1300 diák tanulhat most már megfelelő, nyugodt
körülmények között. a határidő eltolódás azonban még ma is sok
bonyodalmat okoz több helyi és országos intézménynél. a múlt
év szeptemberében ugyanis azért nem kerülhetett sor az iskola
átadására, mert az épület földszinti részén több tartó pillér
deformálódott, megrepedt. ilyen körülmények között életveszé-
lyes lett volna beköltözés. a kivitelező - a komárom megyei
építőipari vállalat - azóta kicserélte a hibás tartópilléreket.
38 pillért cseréltek ki, s emiatt jelentős anyagi kár kelete-
kezett. az építésügyi és városfejlesztési miniszter kivizsgál-
tatta az építkezés során elkövetett hibákat és feljelentést tett
a legfőbb ügyészségen.

/folyt.köv./

- 33 -

15.30/11

bb. 48./ bonyodalmak ... folyt./ 11

ennek alapján indított nyomozást a személyi felelősség megállapítására a komárom megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya. az eddig 1 megállapítások szerint felelősség terheli az építkezést irányító géczy páل építésvezetőt, akit állásából fegyelmi úton máris elbocsátottak. szakszerűtlenség történt már az iskola alapjainak kitűzésekor, s később is eltértek a technológiai tervelírásoktól, súlyosan megsértették a tartópillérek falazási technológiáját a rendőrség ezért nemcsak géczy páл, hanem szijjártó imre tervező, páл gábor mérnökművezető és nagy ferenc kőműves brigádvezető felelősségének megállapítására is nyomozást folytat. a megyei beruházási vállalat kártérítési pert indított a központi döntőbizottságnál mind a kivitelező, mind pedig lakóépület tervező vállalat ellen. a hibás tervszolgáltatásért./mti/

bb. 49. magyar küldöttség utazott a kgst korroziós tanácsának szófiai ülésére

vid kz/mné/ká/il nk

1969. február 24.

hétfőn dr. bácskai gyula professzor, a korroziós műszaki tudományos tanács elnöke vezetésével magyar delegáció utazott a kgst korroziós tanácsnak szófiai ülésére. az ülészakon 10 témát vitatnak meg, s ezek közül magyarország 8-ban érdekelte. megbeszélnek a korroziós alap kutatások eredményeit, a fémbevonatok, a festés, az atmoszféra és a légszennyezés által okozott korroziós problémákat, illetve az ellene való védekezés kérdéseit. a magyar küldöttség ezen a tanácskozáson jelenti be, hogy résztvesz a fémek szállításánál, tárolásánál fellépő korrózió kutatásával foglalkozó nemzetközi munkabizottság tevékenységében./mti/

..-
- 34 -

bb. 50. nyolcszázmillió vállalati program - műszaki ujdonságok a baranyai építők 1969. évi feladattervében

vid kz/mén/ká/il nk

1969. február 24.

nyolcszázmillió forint értékű építési és szerelési munka műszaki problémáiról tanácskoztak hétfőn pécsen a baranya megyei állami építőipari vállalat szakemberei. a vállalat ezévi feladatai között, mint rámutattak, több fontos kiemelt beruházás kivitelezése, illetve kivitelezésének megkezdése szerepel. legnagyobb szabásu közöttük az évi 1 millió tonna kapacitású bereemendi cementmű, a pécsi egyetemi városnegyed elméleti tömbje és a szilikátipari felsőfoku technikum épülete. egyes építkezéseken országosan egyedülálló műszaki megoldásokat kell alkalmazniok. a pécsi új tv-adó torony erkélyének elkészítésénél például az országban először alkalmaznak egy különleges svédgyártmányu berendezést. az ércbányák részére pedig aknatornyot építenek csuszózsálas módszerrel. megkezdik pécsen a postaszékház új műszaki szárnyának kivitelezését. fontos népgazdasági érdek fűződik a szigetvári konzervgyár, a pécsi sörgyár és az ugyanott épülő kesztyűgyár beruházásainak pontos jóminőségű teljesítéséhez. lakást ezret adnak át az év végéig, emellett az idén biztosítaniuk kell, hogy jövőre legalább 1 700 lakás építését fejezzék be. a növekvő feladatokhoz bővítik a pécsi panelgyárat, a gépparkot pedig 16 millió forintos költséggel növelik. ezzel a vállalat tulajdonában levő gépek értéke meghaladja a 130 millió forintot, amivel az építőipari vállalatok között az első helyen állnak. a műszaki fejlesztés keretében új paneltipusokat alakítanak ki azzal a céllal, hogy jobb minőségűek és esztétikusabbak legyenek a nagyelemekből készített lakóházak. az idén is „közfeladat”, lesz a termelékenység növelése. ez a törekvés rendkívül népszerű a dolgozók körében, hiszen tavaly az e téren elért eredmények hatására 2 millió forinttal több bért fizettek ki, a nyereségrészesedés pedig az 1967. évi 16 napról 28 napra növekedett. aműszaki tanácskozáson elhangzottakat termelési értekezleteken ismertetik a vállalat 2 500 dolgozójával./mti/

..-
- 35 -

bb. 51. szabályozták az öntözési és haltenyésztési vízdíjat

1 sb/gk/1e/1l nk

1969. február 24.

az országos vízügyi hivatal elnöke új rendelkezésben szabályozta az öntözéshez és a haltenyésztéshez szükséges vízdíjat. a régi, hat évvel ezelőtti rendelet alapján fizetett vízdíjakból eredő bevételek végösszege lényegében az új intézkedéssel sem változik. a vízszolgáltatás költségeinek négyötödét továbbra is az állam dotálja, s csak a tényleges költség egyötödét fedezik a mezőgazdasági és haltenyésztési vízfelhasználók. a vízdíj fizetésének feltételeit azonban teljesen átalakította az új rendelet, azzal a céllal, hogy számos gazdasági ösztönzővel a vízgazdálkodás és a mezőgazdaság fejlesztésének népgazdaságilag fontos feladataira mozgósítson.

többek között az öntözőberendezések fokozott kihasználására ösztönöz az új intézkedés, hogy az alapvízdíjat akkor is fizetni kell, ha a berendezést nem üzemeltetik. az a gazdaság viszont, amely a tervezett öntözővíznek legalább a felét felhasználja, 30 százalékos díjkedvezményt kap. a jobb terméseredmények érdekében az idényen kívüli tároló és kelesztő öntözés, valamint a másodtermények esetenkénti öntözése után nem kell alapdíjat fizetni. az új rendelkezés a belvízzel sújtott területek és a korszerűsítés alatt álló öntözőtelepek esetében is mentesíti a gazdaságokat az alapdíj fizetése alól, az új intézkedés fellép a pazarlás ellen is. az ugynevezett változó díj fizetésekor az a gazdaság jár jobban, amely nem területenként, hanem köbméterenként számol el a használatért, mert ebben az esetben a szolgáltatott vízmennyiséget mérni kell, s a mérés már takarékosagra ösztönöz. szigorú előírás alapján viszont pótdíjjal büntetik a víznormát több mint 20 százalékkal meghaladó többletfelhasználást. a rendelet érvényesíti az új gazdasági mechanizmus árkategóriáit. a jogszabályban tételesen megállapított díjak rögzített, fix árak. a termelő, tehát a gazdaság helyett a vízügyi igazgatóság, vagy a vízgazdálkodási társulat által végzett másodlagos vízszolgáltatás díja - a szabad árformához tartozik, s a rendelet mellékletében közölt árvetés - maximált ár - figyelembevételével a felek közös megegyezéssel alakítják ki.

/folyt.köv./

- 36 -

14. 36/11
A

bb. 51./ szabályozták ... folyt./ 1l

az új rendelet január 1-ig visszamenőlegesen lépett hatályba./mtl/

..-

bb. 52. megelőzte magát mátyás - újabb kemény téli lehüléstől már nem kell tartani

1 tz/tm/1e/1l nk

1969. február 24.

hétfőn mátyás az ország területén csak maradványait találhatta meg a jégnek, a néphit szerint tehát most meg kellene kezdenie a „jégcsinálást”, az időjárás hiteles szakértői azonban - amint rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa elmondta - nem ilyen pesszimisták. szerintük ugyanis mátyás az idén vagy az itt-ott még fellelhető jéggel is beírta, vagy talán egy kicsit meg is előzte önmagát és a néhány nappal ezelőtti fagyot már utmutatásul fogadta el arra, hogy újabb „téliesítéssel”, ne próbálkozzék. igaz, a továbbiakban - valószínűleg a hó utolsó napjain - még jöhet valami kisebb lehülés, de az időjárásnak komolyabb mértékű télre fordulásától már nemigen kell tartanunk.

egyébként az elmúlt napokban sok változás nem történt nálunk sem, európa többi részén sem. a kontinens északkeleti részein - zömmel a szovjetunió európai területein és a skandináv államokban - nincs sok csapadék, helyenként, így például moszkvától délkeletre még a nap is kisütött, viszont igen hideg volt. éjjel mínusz 15-25 fokos fagyok is voltak, és napközben sem emelkedett a hőmérséklet a mínusz 5-12 fok fölé.

ezzel szemben a brit szigetekre, a két németországba, Lengyelországba, a kárpát medencébe és a délre fekvő területekre az óceán, illetve a földközi tenger felőli enyhe, páradus levegő áramlott. az eget felhő borította, sokhelyütt volt eső, a hőmérsékletek azonban sokkal tavasziasabb szintre emelkedtek. például a london - münchen - isztambul vonalról délre, a nappali felmelegedés mindenütt elérte a 10-25, sőt a földközi tenger délibb fekvésű szigetein a 16-19 fokot is, és a hőmérséklet éjszaka sem süllyedt a fagypontra alá.

/folyt.köv./

- 37 -

15. 36/11

A

bb. 52./ megelőzte... folyt./ 11

hazánk az utóbbi zónába tartozott. hétfőn újabb erős hullám is érkezett hozzánk, úgy hogy délelőtt nyugaton már megkezdődött az esőzés, hogy azután feltartóztathatatlanul terjedjen kelet felé. egy-két helyen élénk délkeleti szél volt. szeged környékén pedig megjelent az első kossava is, az az enyhe levegőt szállító, meglehetősen száraz, főnszerű szellő, amely szinte már a tavasz előhírnökének tekinthető.

a keleti megyékben hétfő délelőtt sőt a koradélutáni órákban is sokhelyütt sütött a nap, és ennek megfelelően a hőmérséklet elérte a 7-8 fokot. ugyanakkor nyugaton reggel óta megszokás nélkül felhős volt az ég, és többfelé csak egy fokot, sőt szentgotthárdon 0 fokot mértek.

a következő napokban - péntekig - a meteorológusok távlati előrejelzése szerint a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek plusz 2 és mínusz 3 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek plusz 6 fok körül alakulnak majd ki. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 70 százalékán várható.
/mti/

--

bb. 54. képzőművészeti kiállítás - iskolában

vid fm/ká/il hk

1969. február 24.

az általános iskolai hetek keretében képzőművészeti kiállítás nyílt hétfőn a nyiregyházi 2. számú általános iskolában. a tárlatot - amelyen tíz szabolcsi művész 35 alkotását mutatják be az érdeklődőknek, - szemerszki miklós, a városi tanács vb. osztályvezetője nyitotta meg, majd dr. tóth ervin művészettörténész tartott tárlatvezetést./mti/

--

- 38 -

AC

bb. 53. új 15 000 lakosu „kertváros”, a mecsek aljában

vid kz/ká/il hk

1969. február 24.

új, tizenötezer lakosu városrész részletes rendezési tervét hagyta jóvá hétfői ülésén pécs tanácsának végrehajtó bizottsága. megvalósítását a negyedik ötéves tervben kezdik meg. a tervezők alapcélkitűzése az volt, hogy az adott területen minél kevesebb közműkölttséggel a lehető legtöbb lakást építsék fel úgy, hogy az állami építkezés mellett mód nyíljon az otp hitellel támogatott magánépítkezésre is.

a maketten is bemutatott új negyed szerkezetileg pécs déli részét szegélyező, családirházas, „kertvároshoz”, kapcsolódik. a terület egy részen sajáttelkes, illetve 2-3 szintes kistársasházakat, továbbá 4 szintes telkes társasházakat építenek, összesen hatszáz család számára. a tervezett 4 000 állami lakás beépítési módja eddig szokatlan mértékű variálással történik majd. a városnegyed központjában 25 szintes házat emelnek, amelyben főleg 2-3 személyes garzonlakásokat alakítanak ki. a többi épület öt, illetve nyolc-tíz emeletes lesz, üzletekkel, városias külsővel. érdekessége lesz a negyednek, hogy a lakóépületek többsége hurok és zsákutcák rendszerében helyezkedik el. különválasztják a gyalogos és gépjárműforgalmat. kilencszáz személygépkocsi egyidejű parkolására jelölték ki helyet és három több szintes nagy garázs építését tervezték. a terület déli sávjában, szabad területhez kapcsolva létesülnek a gyermekintézmények: óvodák, bölcsődék, iskolák.

négyféle típusu zöldterületet alakítanak ki sajátos igényeik szerint a kisgyermekeknek, óvodásoknak, a serdülőknek s a felnőtteknek. az eddigi városépítési gyakorlattal ellentétben a terv a nagyfokú tömbösítéssel olyan terjedelmes összefüggő zöldterületek kialakítását teszi lehetővé, ami az eddigi egyenletesen elszórt beépítési formában nem volt megoldható./mti/

--

- 39 -

AC

bb. 55. fé l évszázaddal ezelött államosították sárváron a bajor királyi uradalmat

vid fm/ká/11 nk

1969. február 24.

ötven évvel ezelött, 1919. február 24-én államosították sárvárott a bajor királyi uradalmat. az eseményről a testvériség című lap ezt írta:

„34 millió korona értékű 16 000 holdnyi uradalmat csavart ki a forradalmi átalakulás a feudalizmus kezéből és a maga egészében és osztatlan állapotában oda juttatta azoknak, akik azt termelő munkával megművelik,„

a népkormány megbízottai vették birtokba a sárvári uradalmat azzal, hogy feldarabolás nélkül adják át a munkások és tisztviselők szövetkezetének. a munkástanács február 25-én készült jegyzőkönyvé rögzíti, hogy a bajor királyi uradalom kezelését átvette, s kifejezi azon kívánságát, hogy a normális termelési viszonyok beállítával a birtokot szövetkezeti kezelésbe vegye át a munkásság.

a birtok átvétele ünnepélyes kölsőségek közepette történt. dr. opál béla kormánybiztos-főispán a várban beszédet mondott, majd az uradalmat tartozékaival és összes felszerelésével az állam nevében és megbízásából átvette.

a bajor királyi birtok szocializálása rendkívül nagy jelentőségű volt. a sárvári cselédség ötven évvel ezelött az országban az elsők között lépett a „történelem színpadára,„/mti/

--

bb. 56. hazaérkezett lengyelországból a magyar szövetkezeti küldöttség

1 kf/tné/1e/11 la

1969. február 24.

nánási lászlónak, az elnöki tanács tagjának, a szövetség felügyelőbizottsága elnökének vezetésével hétfőn hazaérkezett varsóból a lengyel „parasztönsegély,„ szövetkezeti szövetségek kongresszusán részt vett magyar szövetkezeti delegáció./mti/

--

- 40 -

19. 24/11

AL

bb. 57. putics józsef, az édosz főtitkára

1 kf/tné/11 la

1969. február 24.

hétfőn moszkvába utazott az élelmezési-, dohány- és vendéglátóipari dolgozók nemzetközi szövetsége adminisztratív bizottságának ülésére. a moszkvai tanácskozáson a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről tárgyaltak./mti/

--

bb. 58. koszoruzási ünnepség egerben

vid fm/ká/11 la

1969. február 24.

a szovjet hadsereg megalakulásának 51. évfordulója alkalmából hétfőn koszoruzási ünnepséget rendeztek egerben. a szovjet hősi emlékmű talapzatán koszorúkat helyeztek el a megyeszékhely társadalmi és tömegszervezeteinek képviselői./mti/

--

bb. 60. halált okozott az ittas motoros

vid fm/ká/11 la

1969. február 24.

oszlánszki jános 26 éves tiszacsermelyi lakatos-kisiparos tavaly október 29-én este ittas állapotban cigánd felől tiszacsermely felé haladt motorkerékpárjával. az uton vele szemben egy tehergépkocsi jött ez megzavarta úgyhogy elütötte az ut szélén elötte haladó 79 éves hoszduk erzsébetet. az idős nő belehalt sérüléseibe.

a miskolci járásbíróóság oszlánszki jánost halált okozó gondatlan veszélyeztetésért - figyelemmel büntetlen előéletére - egy évi és tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte, s a gépjárművezetéstől egy évre eltiltotta./mti/

--

- 41 -

19. 00/11
AL

p. 59. történészek konferenciája kápolnán
vid-fm/ká/gy/La

1969. február 24.

a tit borsod, nógrád és heves megyei szervezete történelmi konferenciát rendezett hétfőn a heves megyei kápolna községben. dr. mód aladár egyetemi tanár, a tit elnökhelyettese „károlyi mihály tevékenységének történelmi szerepe és jelentősége” címmel tartott előadást. hangsúlyozta, hogy 50 évvel ezelőtt, 1919. február 23-án ebben a községben kezdte meg - a néhány nappal korábban megjelent földtörvény értelmében - károlyi mihály saját földbirtokának felosztását a tarnamenti falvak parasztjai között, s az első földosztással kápolna község beírta nevét a történelembe.

ezt követően a konferencia résztvevői megtekintették a szomszédos kál községben rendezett károlyi mihály-émlékkiallítást. az érdekes gyűjtemény korabeli dokumentumokkal, sajtócikkkel szemlélteti a kápolnai földosztást. az „egri újság”, 1919. február 25-1 száma első oldalán részletesen tárgyalja az eseményeket. /mti/

..

bb. 61. a tömeges telefonzavarokat elhárította a posta

1 kf/kf/ie/gy/La

1969. február 24.

sokat végeztek a hibaelhárító postások a vikend idején és a hét első munkanapján. a budapesti távbeszélő igazgatóság szerelői a kábelüzemeltől kapott kiegészítőkkel megerősítve - számszerint mintegy százan - hétfő estére befejezték a legnagyobb munkákat, elhárították a fővárosi távbeszélőhálózat tömeges zavarait. kijavították a józsef központ és a pesterzsébet központ közötti forgalmat lebonyolító egyik beázott nagy-kábelt, ezenkívül a lágymányos központ területén négy, az erzsébet központ körzetében két, az óbuda telefonközpont területén pedig egy nagyméretű előfizetői kábelt is rendbehoztak. munkájuk nyomán újabb 1 200 néma előfizetői állomás vált üzemképesé. kedden a fővárosban szétszórtan - például mátyásföldön, sashalmon, az erzsébet és a lipót központ területén - néhány kisebb, 13-26 előfizető összeköttetését szolgáló összesen nem egészen 200 állomást érintő kábel kijavítása maradt.

a posta dolgozó egyébként az elmúlt 3-3 és fél nap alatt 47 nagyméretű beázott előfizetői kábel és 8 központok közötti, ugynevezett trunk kábel hibáit javították ki - nem egynél több, mint százméteres szakaszon kábelcserével - s így mintegy 6 000 elnémult telefonvonalat hoztak üzemképes állapotba. /mti/

..

- 42 -

bb. 62. megállapodás egymillió rubel értékű magyar és csehszlovák papíripari termék cseréjéről

1 sz/j/ie/gy/La

1969. február 24.

kilenc csehszlovák papírgyár és a ligna külkereskedelmi vállalat több képviselője budapesten tárgyalta a papíripari vállalat és a lignimpex külkereskedelmi vállalat vezetőivel a kereskedelmi kapcsolatok, a termékcsere bővítéséről és a későbbiekben kialakítandó gyártásszakosításról. a termékcsere felajánlott gyártmányokból a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán kiállítást rendeztek.

a lignimpex az államközi megállapodások alapján évente mintegy kétmillió rubel értékű papíripari terméket és alapanyagot, cigarettapapírt, csomagoló- és rotációs papírt, valamint cellulózt importál csehszlovákiából. a budapesten folytatott tárgyalások eredményeként most további egymillió rubel értékű termékcsereben állapodtak meg a magyar és csehszlovák papíripar, illetve külkereskedelem képviselői. csehszlovákiából félmillió rubel értékű celofán érkezik még ebben az évben, ennek ellenében a magyar ipar író-, nyomó- és kartonpapírt, valamint alumíniumfóliát ad.

a csehszlovák gyárak rövidesen árajánlatokat küldenek a kiállításon bemutatott füzetekre, írószerekre, albumokra és más készítményekre, hogy ennek alapján megkezdhesék a feldolgozott papíripari termékek cseréjét is. ezenkívül előkészítik a termelő kapacitások jobb kihasználása érdekében a később megvalósítandó gyártás-szakosítást is. /mti/

..

bb. 63. munkácsy-émlékkülés salgótarjánban

vid-fm/ká/gy/La

1969. február 24.

hétfőn salgótarjánban emlékkülést tartottak munkácsy mihály születésének 125. évfordulója alkalmából. a hazafias népfőrt, a tudományos ismeretterjesztő társulat és a városi tanács művelődésügyi osztálya által a tit székházában rendezett emlékülésen bodnár éva művészettörténész, a nemzeti galéria munkatársa méltatta munkácsy mihály művészetét. /mti/

..

17. 33/gy

- 43 -

HE

bb. 65. félmilliárd forinttal több a „falusi bankokban”, - az országos takarékszövetkezeti szakbizottság ülésé szekszárdon

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 24.

hétfőn szekszárdon tartotta ülését az oft mellett működő takarékszövetkezeti szakbizottság. dr. horváth istván, az országos szakbizottság titkára beszámolójában elmondta, hogy az új gazdasági mechanizmus serkentően hatott a gazdasági életre, fokozódott a vállalatok és a szövetkezetek kezdeményező készsége. ennek szellemében valósult meg a takarékszövetkezetek gazdasági együttműködésének első formája: a kölcsönalap-átcsoportosítás is. ezzel lehetővé vált, hogy azok a szövetkezetek is kölcsönözzenek tagjaiknak, amelyek még nem rendelkeznek elegendő pénzeszközzel.

ismertette, hogy a betétgyűjtésben rekorderedményt értek el a takarékszövetkezetek: betétállományuk több mint félmilliárd forinttal gyarapodott és 1 milliárd 174 millió forint kölcsönt folyósítottak tagjaiknak - mintegy 8 százalékkal többet az előző évinél. kétszeresére emelkedett az áruvásárlásra nyújtott kölcsönük, s körülbelül 20 millió forinttal több kölcsönt adtak a háztáji gazdaságoknak.

a takarékszövetkezetek tavaly harmincmillió forint nyereségre tettek szert, miközben jelentősen fejlesztették hálózatukat: 42 új kirendeltséget, 90 betétgyűjtő és visszafizető pénztárat létesítettek. több mint 75 ezerrel 600 ezerre nőtt taglétszámuk a múlt év végéig.

dr. horváth istván bejelentette; arra törekednek, hogy a takarékszövetkezetek minden olyan feladatra megbízást kapjanak, amellyel az otp is foglalkozik. így a pénzügyminisztériumnak javasolják, hogy a takarékszövetkezetek saját működési területükön - az otp-hez hasonlóan vegyenek részt az állami házhelyértékesítés pénzügyi lebonyolításában.

a szakbizottság tagjai kedden látogatást tesznek a báta-széki, a faddi és a dunföldvári takarékszövetkezetekben./mti/

- 44 -

kl

bb. 64. végetért az irodalmi színpadok és színjátszó csoportok 2. megyei fesztiválja győr-sopron megyében

vid fm/ká/11 la

1969. február 24.

hétfőn ankénttal és vitával zárult a győr-sopron megyei irodalmi színpadoknak és színjátszó csoportoknak, - a tanácsköztársasági szemle keretében megrendezett - 2. megyei fesztiválja.

a zsűri úgy döntött, hogy a nagydíjat, a kisz megyei bizottsága által alapított vándorszerleget és a vele járó pénzjutalmat nem adja ki, s ehelyett három együttest tüntett ki első díjjal: a győri hild józsef építőipari technikum, a győri révai miklós gimnázium és a győri mezőgazdasági szakmunkásképző iskola irodalmi színpadait. a közönség díját a hild józsef technikum és a mezőgazdasági szakmunkásképző iskola irodalmi színpada nyerte. a szép magyar beszéd ápolásáért alapított díjat a győri tanítóképző intézet irodalmi színpada kapta./mti/

bb. 68. prof. dr. johannes dieckmann

gk/zs/11 la

1969. február 24.

a német demokratikus köztársaság népi kamarája elnökének elhunyt alkalmából kállai gyula, az országgyűlés elnöke táviratban fejezte ki részvétét az ndk népi kamarája elnökségének és az elhunyt özvegyének./mti/

bb. 69. dudley senanayake

gk/zs/11 la

1969. február 24.

ceyloni miniszterelnök táviratban mondott köszönetet fock jónnek, a minisztertanács elnökének a ceyloni nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb. 67. elhunyt strasser béláné

k pr/gk/11 la

1969. február 24.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje. bucsuztatása csütörtökön fél 2-kor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 6. kerületi bizottsága

/mti/

- 45 -

kl

bb. 66. készütség 18 folyónál - nem kap újabb nagy vízpótlást a szilas és a rákos patak - nagyobb erővel tisztítják a víznyelőket - belviz 175 000 holdon - az áradásokból 12 északmagyarországi víztározót töltöttek fel.

8 sb-hbj-vid/tr/1e/gy/la

1969. február 24.

a vízügyi igazgatóságok a szombati 12 helyett hétfőn már 18 folyót vigyáztak első, másod, és harmadfoku árvízvédelmi készütségben. a tarnán és a zagyva felső szakaszán hétfőn harmad fokról elsőre, a sajón másod fokról ugyancsak első fokura mérsékeltek az árvízvédelmi készütséget. a zagyva torkolati vidékére és az ipoly felső szakaszára ki kellett rendelni a harmadfoku készütség erőt. a hétfő délutáni jelentések szerint azonban az ipoly balassagyarmatnál 17, a zagyva pedig jászteleknél 118 centiméterrel apadt. a körösök völgyében újra elsőfoku készütséget és megerősített figyelőszolgálatot tartanak a fehér, a fekete és a kettős/gátjain, a dunántúlon pedig a rába felső szakaszán és a sión. síófokon hétfőn mintegy 40 centiméterrel szűkítették a balatoni síó-zsilip nyílását, hogy visszatartsák az ár hullám utánpótlását.

a rákos és a szilas patak medre az utóbbi napokban teljesen megtelt, sőt a rákos patak a 16. kerületben ki is lépett medréből. gyors intézkedésre azonban nem volt szükség, mert a víz mezőgazdasági területre húzódott. a vízügyi szakemberek hétfőn is nagy figyelemmel kísérték a vízszint alakulását. a két patak vízgyűjtő területe pest megyének egy része. ott sem volt tekintélyesebb mennyiségű csapadék, lassult az olvadás, úgyhogy a patakok - legalább is egyelőre - nem kapnak nagyobb vízutánpótlást, s így a patakok mentén közvetlen veszélytől nem kell tartani. hosszabb idő óta a hőmérséklet olvadáspont felett van, s ennek hatására kissé felengedett a vízgyűjtő területen a talaj is, úgyhogy a hólé egy részét befogadja.

budapesten a hét végén csepelen a kalamár józsef uton és még többhelyütt, továbbá pestimrén a piactéren, a 16. kerületben a csömöri utcában és a 14. kerületben a mogyoródi uton kellett erőteljesen védekezni a belvizek ellen.

/folyt. köv./

- 46 -

Vkörös

ll

bb. 66. / készütség.... 1. folyt./ gy

a fővárosi árvízvédelmi készütség több szivattyuegységgel vonult ki. hétfőn a szivattyúk zömét már nem kellett üzembe helyezni, de a biztonság kedvéért keddig még a helyszínen hagyják és a készenlétet előreláthatólag kedd délben oldják fel.

továbbra is sürgető a víznyelők tisztítása, mert a tócsák nagy része az utcákon amiatt keletkezett, hogy rengeteg víznyelő eldugult. a csatornázási művek egyelőre leállította a csatornajavításokat, hogy az eddig ott dolgozók is a víznyelőket takaríthassák. hétfőn hat csatornatisztító gép is ezen a munkán dolgozott. elsősorban a 10. kerületben tisztították a víznyelőket. sokhelyütt csupán a rácsozaton volt vastag a jég-réteg, ezeknek átszurása után már zavartalanul folyt le a víz. a fővárosi köztisztasági hivatal szállítja a főutvonalakról a forgalmat nehezítő prizmákra rakott havat.

a pest megyei belviz sújtotta területeken hétfőn csökkent a veszély. felsőgödön megszüntették a harmadfoku belvizvédelmi készütséget, de alsógödön, főton, veresegyházán és duna-keszin továbbra is teljes készütséget tartanak. a megáradt galga mentén galgamácsa határában mintegy másfélmillió köbméter vizet vezettek a környező rétekre és legelőkre, hogy enyhítsék a hévizgyörki, galgahévízi és turai lakott területeket fenyegető vízveszélyt. hévizgyörkőn mintegy 60 ház védelmére hétfőn nyulgátat építettek. a pest megyei tanács elkészítette az ár-és belviz okozta károk előzetes, hozzávetőleges mérlegét. a megye váci és gödöllői járásában 40 házhoz jutott el a víz, s átmenetileg 14 családot ki kellett telepíteni otthonából. főton egy ház összedőlt. az épületekben, az utakban és a mezőgazdaságilag művelt területeken okozott vízkárokat 1,3 millió forint-ra becsülik.

a megáradt északmagyarországi patakok vizét sok helyen felvették és tartalékolták a száraz nyári hónapokra. borsod és heves megye vízügyi szervei és közös gazdaságai 18 víztározóba gyűjtötték össze az ár hullámok és a belviz egy részét. mintegy 23 millió köbméter vizet fogtak fel, így 12 tározó - köztük a rakacai tó - már megtelt.

/folyt. köv./

- 47 -

ll

bb. 66. / készütség.... 2. folyt./ gy

a sok csapadék hatására a Bükk csaknem másfélszáz forrásának vízbő időszak a mintegy két héttel korábban következett be, mint az előző években. a miskolci vízellátását segítő források vízhozama csaknem megkétszereződött, naponta több mint 60 000 köbméter vizet hoznak a felszínre. a földalatti karsztjáratokból kapott bőséges utánpótlás „megindította”, a Lillafüredi vízessé, s a csaknem félszáz méter mélybe zuhanó víztömeg moraja újra betölti már a hámori völgyet.

hétfőn tovább növekedett a belvizzel borított terület hajdubihar megyében. jelenleg 32 400 holdon áll belvíz. valamennyi hidnál, áteresznél csákányosok tisztítják a csatornákat. a hortobágy környéki legelőkön mintegy 20 000 holdat takar a belvíz, de ezekről a területekről egyelőre nem távolítják el, hanem marasztalják a vizet, hogy nedvességtartalékhoz juttassák a talajt. a körösök völgyében 30 000 holdra nőtt a belvizzel elöntött terület. a körösvidéki vízügyi igazgatóság szivattyutelepei és hordozható szivattyúi másodpercenként 120 köbméter vizet emelnek át a belvízcsatornákból a folyókba. neheztli azonban a munkát, hogy a csatornák egyes szakaszait még mindig 30-40 centiméter vastag jég borítja. így a bottyán csatornán nagy erővel dolgoznak a robbantósztagok, hogy szabad utat nyissanak a víznek. az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság területén kotrógépeket vetettek be a csatornák medrét elzáró jéges, havas torlaszok ellen. elsősorban a szivattyutelepek előtti csatornaszakaszokat tisztítják, hogy növeljék a szivattyúzás határfokát. szegeden másodfokú belvízvédelmi készütséget rendeltek el. a mélyebb városrészek egyes lakásaiba ugyanis behatolt a víz, de a városi szivattyús egységek rövid idő alatt eltávolították. a lakások kiürítésére sehol sem került sor.

az országban a szombati 90 000-ról vasárnapra 160 000-re majd hétfőre 175 000 holdra növekedett a belvizzel borított terület. a vízügyi igazgatóságok 135 nagyteljesítményű szivattyutelepe és 107 hordozható szivattyuja másodpercenként 277 köbméter vizet emel át a belvízcsatornákból a folyókba. az utóbbi 24 órában már nem kaptak lényeges vízpótlást a megáradt folyók, patakok és a belvizzel borított területek, így a szakemberek véleménye szerint tovább mérséklődik a belvízborítás növekedésének üteme./mti/

..

- 48 -

Al

bb. 70. időjárás-jelentés

tr/lt la

1969. február 24.

a meteorológiai intézet jelentéi hétfőn este:

többfelé eső

várható időjárás kedd estig:

erősen felhős, párás, helyenként ködös idő, többfelé esővel. mérsékelt, időnként megélénkülő délkeleti-déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden plusz 4 - plusz 9 fok között./mti/

..

bb. 71. a svéd nagykövet bucsufogadása

t fe/tr/gy/la

1969. február 24.

torsten brandel, svédország budapesti nagykövete hétfőn este fogadást adott abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg távozik Magyarországról. a fogadáson megjelent horn dezső a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettese, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, kurtán sándor nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

..

- v e g e -

20.30/01

20.30/01

- 49 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 25.

bb. 1. március első felében tavaszi nagytakarítás lesz a fővárosban

i hi/tm/zs/ll la

1969. február 25.

a fővárosi tanács most kiadott rendelkezése szerint budapestben az idén március 1-15 között rendezik meg a szokásos tavaszi nagytakarítást. az utasítás értelmében a tanácsok felméri területük tisztasági viszonyait és intézkedési tervbe foglalják a legsürgősebb tennivalókat. szükség esetén újjászervezik a kerületek tisztaságát ellenőrző társadalmi bizottságokat is. a tavaszi nagytakarítás időszakában az egészségügyi szervek a lakosság körében fokozzák a felvilágosító propagandát.

részletesen megszabja az utasítás a tanácsi szakigazgatási szervek tennivalóit is. a tanácsi vállalatok telephelyein, munkahelyein példás rendet teremtenek. az építési törmelék hosszabb idejű tárolása a főváros egész területén tilos. a főutvonalakon azonnal, egyéb helyeken pedig a kihordástól számított 4 órán belül a törmeléket el kell szállítani. a kereskedelmi szervek gondoskodnak az üzletek, raktárak előtti járdák tisztántartásáról. az üzlethelyiségek homlokzatát, a kirakatokat, címtáblákat rendbehozzák, a portálok törött üvegablakait 8 nap alatt kicserélik; a hibás hirdető berendezéseket megjavítják. a csarnokok, piacok területén általános takarítást és lomtalanítást rendeltek el.

a lakóépületek tisztaságért a házkezelési szervek a felelősök. gondoskodnak arról, hogy a járdákat naponta lesöpörjék, meg-
szervezik a lépcsőházak, folyosók, udvarok, kapualjak fokozott tisztántartását, a pincék és padlások lomtalanítását.
/folyt.köv./

- 1 -

Zsolt